

panorama legnicka

www.legnica.naszemiasto.pl

Nr 21

OCHRONA ZDROWIA

Kobieta żyła z tętniakiem jak z bombą w środku. Duży sukces lekarzy legnickiego szpitala

Skomplikowana operacja na Oddziale Chirurgii Naczyniowej trwała trzy godziny **str. 5**

SPORT

Miedź Legnica nie zagra w barażach o miejsce w Ekstraklasie. Wylądowała na 8. miejscu **str. 18**

FINAL DŁUGIEGO PROCESU

Znany legnicki adwokat skazany w pierwszej instancji na cztery lata więzienia. Prokuratura złoży apelację **str. 4**

KOMUNIKACJA

Zmiany na płatnych parkingach w Legnicy. Uważaj, nie przegap

Musisz wprowadzić numer rejestracyjny, koniec z dopłatami... Co nowego jeszcze **str. 8**

HISTORIA

Na I Legnickie Targi Książki Kresowej zaprasza Legnicka Biblioteka Publiczna **str. 3**

Nr ISSN 1234-5393
Nr indeksu 272655

FOT. UMWD

DOLNY ŚLĄSK**Absolutorium i walka o trzeci stołek**

Sejmik Województwa Dolnośląskiego podczas swojej sesji 22 maja udzielił Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium za wykonanie budżetu za 2025 rok. Zarząd dostał też wotum zaufania. Realizacja budżetu w 2025 roku obejmowała szereg kluczowych inwestycji, zarówno w obszarze infrastruktury drogowej i kolejowej, jak i modernizacji placówek medycznych oraz rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej. Dzięki stabilnej sytuacji finansowej województwo mogło nie tylko realizować bieżące zadania, ale również skutecznie planować ko-

lejne przedsięwzięcia o strategicznym znaczeniu dla regionu.

Dyskusja nad absolutorium toczyła się w cieniu spraw kadrowych, bowiem Koalicja Obywatelska chciała wprowadzić do Zarządu swojego trzeciego członka. Niektórzy radni kwestionują w tym kontekście obecność w Zarządzie przedstawiciela Bezpартijnych Samorządowców, którzy w poprzedniej kadencji byli w koalicji z PiS. Jednak ostatecznie to się teraz nie udało, ale jak zapowiedziano, sprawa będzie miała swój dalszy bieg na poziomie ogólnokrajowym. RED.

TEL. 573 845 562/PONIEDZIAŁKI I ŚRODY, GODZ. 14-18

Skorzystaj z bezpłatnego telefonu porad prawnych dla dolnośląskich seniorów

Aby skorzystać z bezpłatnej porady prawnej wystarczy zadzwonić pod nr 573 845 562, a po odsłuchaniu komunikatu wcisnąć cyfrę „1”. Z Telefonicznego Punktu Porad Prawnych mogą korzystać osoby, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają w woj. dolnośląskim. Dyżury - w poniedziałki i środy, w godz. 14-18. Celem Telefonicznego Punktu Porad Prawnych dla seniorów jest m.in. zapewnienie możliwości uzyskania porady osobom starszym, także seniorom, których nie stać na opłatę porady. Chodzi też o wspieranie mieszkańców wsi, skąd trudniej dostać się do prawnika. To także troska o ludzi chorych, niepełnosprawnych, potrzebujących pomocy prawnej. Telefoniczny Punkt Porad Prawnych jest inicjatywą Fundacji Przyszłość.

ZGŁOŚ AWARIĘ/USTERKĘ W MIEŚCIE: (76) 729 99 95

Legnicki Telefon Pierwszego Kontaktu

Pod numerem telefonu (76) 729 99 95 mieszkańcy Legnicy mogą zgłaszać różnorodne usterki i awarie związane z infrastrukturą komunalną.

Zgłosić będzie można:

- uszkodzone latarnie;
- uszkodzone ławki;
- uszkodzone elementy placów zabaw;

dziury i ubytki w drogach;

- porzucone wraki pojazdów;
- rozrzucone śmieci;
- dzikie wysypiska.

Zgłoszenia będą przekazywane do odpowiednich służb, co ma zagwarantować szybkie i skuteczne reakcje, a docelowo podnieść jakość życia w Legnicy.

Latwiej rowerem z centrum na osiedla

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Gotowy jest odcinek trasy rowerowej od skrzyżowania Wrocławskiej/Libana do przejścia dla pieszych za mostem. Obecnie prace trwają między Aleją Rzeczypospolitej a ulicą Rzemieślniczą.

Na gotowym odcinku rowerzyści zyskali gładką drogę bitumiczną, a piesi wygodny chodnik z kostki betonowej. Wyznaczono nowe przejazdy rowerowe przy skrzyżowaniu z ul. Henryka Pobożnego i przy ul. Wrocławskiej. Na mo-

ście nad Kaczawą wydzielono trasę oznakowaniem poziomym, a cała okolica zyskała nowe znaki pionowe.

Inwestycja to nie tylko sama ścieżka rowerowa. Wzdłuż trasy posadzono już nowe drzewa. Ekipy budowlane na koniec zajmowały się pracami porządkowymi oraz przygotowaniem terenu pod trawniki, które będą finalnym akcentem tego etapu. Docelowo nowa droga rowerowa (ponad 900 m) połączy centrum ze skrzyżowaniem przy al. Rzeczypospolitej, tworząc spójny i bezpieczny ciąg komunikacyjny dla Legniczian do Osiedla Kopernik.

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

FOT. PATRYK GŁĄŻEWSKI

LEGNICA**Wpadnij na Targi Pracy w Hotelu Qubus**

27 maja w godzinach 10-12 w legnickim Hotelu Qubus odbędą się Targi Pracy „Młodzie na start”.

Wydarzenie skierowane jest do osób poszukujących pracy, młodzieży wchodzącej na rynek pracy oraz wszystkich zainteresowanych rozwojem zawodowym i możliwościami zatrudnienia.

Podczas targów będzie można:

- zapoznać się z aktualnymi ofertami pracy,
- porozmawiać bezpośrednio z pracodawcami,

uzyskać informacje dotyczące rynku pracy i form wsparcia, nawiązać cenne kontakty zawodowe.

- Zapraszamy do udziału oraz odwiedzenia targów wszystkich mieszkańców regionu. To doskonała okazja, aby znaleźć pracę, zdobyć nowe doświadczenia i zrobić pierwszy krok w swojej karierze zawodowej - zachęca Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy oraz Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP. RED.

ZDJĘCIE DNIA

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Rozpoczął się nowy sezon Legnickich Spacerów Historycznych z Muzeum Miedzi w Legnicy. Pierwsza tegoroczna wędrowka „Piękna, żywa, pełna ruchu. Legnica pierwszej połowy XIX wieku” przeniosła uczestników do epoki biedermeieru i pozwoliła spojrzeć na nasze miasto z zupełnie nowej perspektywy. Żyjący w tamtej epoce pozostawili kolejnym pokoleniom obraz pocziwego, pogodnego życia pośród bliskich i codziennych obowiązków. Legniczanie byli jednak świadkami dramatycznych wydarzeń, kontrastów i napięć społecznych. Spacer prowadził Konrad Byś, kierownik Działu Historii Muzeum Miedzi. PK

ROZWIJA SIĘ DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM SERCOWO-NACZYNIOWE

Nowoczesny angiograf w legnickim szpitalu

Piotr Krzyżanowski
Legnica

W połowie maja dotarł do szpitala nowoczesny angiograf marki Philips o wartości ponad 9 mln zł! Trwa jego montaż oraz kompleksowa przebudowa nowej pracowni radiologii zabiegowej.

To kolejny ważny etap rozwoju Dolnośląskiego Centrum Sercowo-Naczyniowego im. Prof. Mariana Zembali w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Legnicy oraz jedna z najważniejszych inwestycji medycznych realizowanych obecnie w regionie.

Projekt obejmuje nie tylko dostawę i uruchomienie zaawansowanego angiografu, ale również:

- montaż nowoczesnego stołu operacyjnego,
- instalację kolumn anestezjologicznych i chirurgicznych,
- integrację systemów medycznych,
- kompleksowe prace adaptacyjne i remontowe całej pracowni.

Nowa pracownia pozwoli jeszcze szybciej diagnozować i leczyć pacjentów z chorobami serca i naczyń oraz rozwijać wysokospecjalistyczne procedury ratujące życie.

- Realizowany projekt KPO za blisko 12 mln zł to ogromny krok w rozwoju nowoczesnej kardiologii w naszym szpitalu - podkreśla dyrektor Maciej Leszkowicz.

Poprzez Klinikę Kardiologii WSS - Politechnika Wrocławska tworzymy jedno z największych i najnowocześniejszych

Od połowy maja montowany jest nowoczesny angiograf za 9 mln złotych

zapleczy zabiegowych na Dolnym Śląsku. To inwestycja w bezpieczeństwo pacjentów, rozwój nowych procedur oraz jeszcze lepsze możliwości leczenia chorób serca i naczyń krwionośnych, pozwalające lekarzom precyzyjnie ob-

Do czego służy angiograf?

Angiograf to zaawansowane urządzenie wykorzystywane do diagnostyki i małoinwazyjnego leczenia chorób serca oraz naczyń krwionośnych, pozwalające lekarzom precyzyjnie ob-

razować układ naczyniowy pacjenta w czasie rzeczywistym.

Całkowita wartość projektu w legnickim szpitalu wynosi 11 858 040 zł, z czego ponad 10,7 mln zł stanowi dofinansowanie Unii Europejskiej w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

Odpowie za oszustwa kryptowalutowe

Redakcja
Legnica

Prokuratura skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko 53-letniej Lubiniance. Działając jako tzw. muł płatniczy, naraziła 9 osób na stratę w sumie 225 tys. zł.

Wiesława K. wpadła po sygnale Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Poinformowała prokuratorów, że na rachunku bankowym 53-latkę w okresie dwóch miesięcy odnotowano przelewy od kilku osób, które następnie transferowano na giełdę kryptowalut. Działo się to na przełomie 2024 i 2025 roku. Sprawę zajęła się Prokuratura Rejonowa w Lubinie.

Ze śledztwa wynika, że Wiesława K. udostępniała swoje rachunki bankowe nieustalonym sprawcom, którzy wprowadzali pokrzywdzonych w błąd co do zamiaru wypłacenia zysków z rzekomych inwestycji w kryptowaluty. Na potrzeby procedury kobieta otworzyła liczne konta w różnych bankach.

Sprawcy wykorzystywali oprogramowanie AnyDesk, umożliwiające zdalne sterowanie systemem operacyjnym pokrzywdzonych.

Pieniądze wpływające na konta Wiesławy K. były niezwłocznie transferowane dalej, przewalutowywane lub konwertowane na kryptowalutę Ethereum (ETH), a następnie przesyłane na zewnętrzne portfele i giełdę HTX zarejestrowaną na Szeszelach.

Za każdą taką operację oskarżona Lubinianka pobierała prowizję.

Akt oskarżenia obejmuje 30 zarzutów dotyczących pomocy w oszustwach oraz prania pieniędzy. Łączna suma wyłudzonych środków wyniosła prawie 225.000 zł. Największe kwoty

strat to 77 729,00 zł, 36 800,00 zł i 32 481,00 zł. Szkoda ta została już w całości naprawiona. Pozostali pokrzywdzeni stracili od 5 000 zł do ponad 23 000 zł.

Wiesława K. nie przyznała się do zarzucanych jej czynów i odmówiła składania wyjaśnień.

- W celu zabezpieczenia roszczeń pokrzywdzonych, prokurator ustanowił hipotekę przymusową na jej mieszkaniu - poinformowała Liliana Łukasiewicz z Prokuratury Okręgowej w Legnicy. 53-latkę grozi kara od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. Sprawę rozpatrzy Sąd Okręgowy w Legnicy.

Prokuratura, komentując tę sprawę, nie ma wątpliwości, że Lubinianka miała pełną świadomość, iż zakładając rachunki, przyjmując i transferując pieniądze oraz pobierając prowizję łamie prawo. Rachunki te zgłaszała na prośbę dotychczas niezidentyfikowanych osób, co do których toczyło się odrębne postępowanie przygotowawcze, na które to rachunki bankowe zostały przekazane środki pieniężne innych pokrzywdzonych osób.

FOT. GETTY IMAGES

I Legnickie Targi Książki Kresowej „Prawdy nie da się pogrzebać...!”

Redakcja
Legnica

Legnickie targi zapowiedziano na 29 i 30 maja w Legnickiej Bibliotece Publicznej przy ul. Piastowskiej.

Oto program I Legnickich Targów Książki Kresowej im. Zygmunta Jana Rumla:

Piątek:
16:00-17:00 - Oficjalne otwarcie oraz pieśni kresowe - występ artystyczny,

17:00-17:45 - Spotkanie autorskie z prof. Czesławem Partaczem
17:45-18:15 - Dyskusja
18:15-19:00 - Spotkanie autorskie z Ryszardem Janem Czarńskim
19:00-19:30 - Dyskusja
19:45 - Zakończenie pierwszego dnia Targów

Sobota:
12:00-12:30 - Rozpoczęcie drugiego dnia Targów oraz tematyczny (pieśni kresowe) występ artystyczny

12:30-13:15 - Spotkanie autorskie z prof. dr. hab. Stanisławem Sławomirem Nicieją
13:15-13:45 - Dyskusja
13:45-15:30 - Spotkanie autorskie z dr. Lucyną Kulińską
15:30-16:00 - Dyskusja
16:30-17:00 - Podsumowanie i zamknięcie Targów

Uczestnicy Targów oprócz książek, które będą mogli nabyć na poszczególnych stoiskach (autografy autorów), będą obdarowani czasopismami o tematyce kresowej (np. „Na Rubieży”,

Organizatorami targów są: Starostwo Powiatowe w Legnicy, LBP i Stowarzyszenie Kulturalne „Krajobrazy”.

„Kwartalnik Kresowy”, „Myśl Polska”).

Oprawa muzyczno-wokalna: Wiktoria Śliwa (wokół), Witold Kłoczek (akordeon).

Wśród patronów legnickich targów są m.in. wicemarszałek Sejmu Piotr Zgorzelski i poseł Tadeusz Samborski.

Autorzy wystąpień i referatów mają na swoim koncie wiele publikacji, także książki, poświęcone tematyce kresowej. Organizatorzy zapewniają także poczęstunek.

Wstęp wolny

Adwokat skazany na 4 lata więzienia

Redakcja
Legnica

Przed Sądem Okręgowym w Legnicy zapadł wyrok w wielowatkowej sprawie przeciwko szefostwu znanej legnickiej kancelarii prawnej.

W zakończonym 18 maja procesie główny oskarżony, adwokat Zbigniew K. został skazany na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności oraz usłyszał 10-letni zakaz wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego. Z kolei dyrektor kancelarii skazana została na 2 lata i 6 miesięcy więzienia.

Przywłaszczenie pieniędzy klientów

Jak czytamy w komunikacie Prokuratury Okręgowej w Legnicy, w latach 2009-2013 w kancelarii funkcjonował mechanizm przywłaszczenia pieniędzy należnych klientom. Środki uzyskiwane od firm ubezpieczeniowych i komorników, zamiast trafiać do osób poszkodowanych w wypadkach, były przeznaczone na bieżące potrzeby spółki, takie jak wynagrodzenia i podatki.

Choć umowy przewidywały rozliczenie w ciągu 14 dni, klienci czekali na pieniądze miesiącami, otrzymywali tylko ich część lub nie dostawali ich wcale.

Wyrok obejmuje szereg czynów zabronionych, w tym:

FOT. EDYTA GOLISZ

Sprawa adwokata trwała osiem lat. Teraz należy spodziewać się apelacji

- przywłaszczenie mienia znacznej wartości - sąd uznał Zbigniewa K. za winnego przywłaszczenia kwot należnych kilkudziesięciu pokrzywdzonym,
- oszustwa sądowe i procesowe - oskarżeni posługiwali się fikcyjnymi umowami cesji wierzytelności, dzieląc je na mniejsze kwoty (ok. 1.500 zł), aby masowo występować o zwrot kosztów zastępstwa procesowego, wprowadzając sądy w błąd co do zasadności roszczeń,
- fałszerstwa dokumentów - w toku działalności dochodziło do podrobienia podpisów pod pismami procesowymi i wnioskami do KRS,

- oszustwo na szkodę niemieckiego ubezpieczyciela - Zbigniew K. został uznany za winnego doprowadzenia niemieckiej firmy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przy użyciu sfałszowanej umowy pożyczki.
- Oprócz kary więzienia i zakazu wykonywania zawodu, sąd wymierzył Zbigniewowi K. grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych po 50 zł (łącznie 15.000 zł).

Za co skazano panią dyrektor?

Druga z oskarżonych, Elżbieta W. pełniła funkcję dyrektora ds. administracyjno-finansowych została uznana

za winną szeregu czynów, w tym:

- przywłaszczenia mienia znacznej wartości o charakterze ciągłym (wspólnie ze Zbigniewem K.), polegającego na niewypłacaniu klientom należnych im odszkodowań,
- podrobienia dokumentów w celu uzyskania niezgodnego z prawdą wpisu w KRS dotyczącego zarządu kancelarii,
- usiłowania oszustw sądowych poprzez dochodzenie nieistniejących wierzytelności z tytułu pozornych umów pożyczek,
- oszustw i usiłowań oszustw związanych z masowym i bezzasadnym dochodzeniem kosztów zastępstwa

procesowego poprzez dzielenie wierzytelności na mniejsze kwoty,

• wielokrotnego podrobienia podpisów radcy prawnego z kancelarii oraz Ryszarda K. na pismach procesowych i umowach przelewu wierzytelności.

Jednocześnie oskarżona została uniewinniona od zarzutu przywłaszczenia prowizji należnych agentom współpracującym z kancelarią.

Elżbieta W. została skazana na 2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę. Oprócz kary więzienia, na oskarżoną nałożono sankcje finansowe w postaci grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 50 złotych (łącznie 7.500 zł).

Muszą spłacić 60 osób

Sąd zobowiązał oskarżonych do solidarnego naprawienia szkody na rzecz blisko 60 osób i podmiotów gospodarczych w wysokości ponad 650.000 zł. Kwoty do wypłaty dla poszczególnych pokrzywdzonych wahają się od kilkuset złotych do ponad 113 tysięcy złotych.

Księgowa kancelarii Dorota Ś. została uniewinniona od zarzucanych jej czynów.

Prokuratura się nie zgadza

Wyrok nie jest prawomocny. - Prokurator uznał wyrok za niesłuszny m.in. w zakresie uniewinnienia księgo-

wej Elżbiety W. od części zarzutów i umorzenia postępowania w zakresie części z nich. Także uniewinnienie księgowej Doroty Ś. oceniono jako wątpliwe, przede wszystkim ze względu na jej rolę procesową i obowiązki służbowe, jakie pełniła w strukturach kancelarii. Dlatego złożono zapowiedź apelacji, uznając, że pełna ocena prawidłowości wyroku będzie możliwa po analizie pismennego uzasadnienia sądu - mówi Liliana Łukasiewicz, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Legnicy.

Aż 8 lat procesu, ponad 130 rozpraw...

Ta sprawa ma wyjątkowo długą historię, bo ciągnie się od ośmiu lat. W tym okresie odbyło się ponad 130 rozpraw. Legnicki adwokat miał postawionych 14 zarzutów, dotyczących m.in. przywłaszczenia ok. 1 mln 800 tys zł, na szkodę 163 osób, m.in. klientów kancelarii oraz oszustw, usiłowania oszustw, posługiwania się fałszywymi dokumentami itp. Kancelaria Zbigniewa K. była niegdyś jedną z największych dolnośląskich kancelarii, specjalizujących się m.in. w odzyskiwaniu odszkodowań i wierzytelności. Wyrok w jego sprawie miał być ogłoszony jeszcze na początku lutego tego roku. Jednak wnosili o wyłączenie sędziego z rozpatrywania ich sprawy. Wnioskowali też m.in. o zawieszenie postępowania, a nawet o rozpoczęcie całego przewodu sądowego od nowa.

AUTOREKLAMA

aktualne
z całej Polski
przetargi

nasze komunikaty.pl

REKLAMA 0011504945

Stacja demontażu pojazdów
ZŁOMUJGRATA.PL

KASACJA POJAZDÓW

64-100 Lasocice k. Leszna
ul. Wschodnia 36A (przy S5)

500 545 500

REKLAMA 0011459126

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

REKLAMA

0011527298

Wójt Gminy Ruja informuje,

iż w siedzibie Urzędu Gminy Ruja w dniu 26.05.2026 r. został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

- 1) działka gruntu nr 82/4 rolna zabudowana, położona w obrębie geodezyjnym Usza;
- 2) działka gruntu nr 152/2 rolna zabudowana, położona w obrębie geodezyjnym Usza.

REKLAMA

0011526929

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Burmistrz Miasta Chojnowa ogłasza

pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu użytkowego nr 7 - strych w budynku położonym przy ul. Michała Drzymały 2 w Chojnowie. Lokal składa się z dwóch pomieszczeń o łącznej pow. 71,6 m² z udziałem 158/1000 w częściach wspólnych.

Cena lokalu wraz z gruntem wynosi 89 000,00 zł. Przetarg odbędzie się w dniu **8.07.2026 r. o godz. 12.00** w sali nr 11 Urzędu Miejskiego w Chojnowie. Wadium w wysokości 17 800,00 zł należy wpłacić na konto nr 13 8644 0000 0000 2121 2000 0130 do dnia **3.07.2026 r.**

Dodatkowe informacje można uzyskać w tut. Urzędzie lub telefonicznie pod numerem 76/506 54 58. Ogłoszenia dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie: bip.chojnowa.net.pl.

Nagła zmiana proboszcza w Parafii św. Jadwigi Śląskiej

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Niespodziewanie w połowie maja podczas mszy św. ks. Wiesław Walendzik ogłosił, że z końcem maja kończy posługę w Parafii Świętej Jadwigi Śląskiej w Legnicy.

Podczas niedzielnej mszy św. ks. Wiesław Walendzik poinformował, że będzie piastował funkcję proboszcza parafii św. Jadwigi Śląskiej przy ul. Okrzei tylko do końca maja. Potem obejmie probostwo w Parafii św. Maksymiliana Kolbego w Bogatyni.

Informacja przyjęta została przez parafian z zaskoczeniem. Ks. Walendzik kierował parafią w legnickim Kwadracie przez 17 lat. W tym okresie zbudował

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Ks. Wiesław Walendzik kierował parafią 17 lat

podwaliny parafii - m.in. rozbudował kaplicę, zbudował siedzibę probostwa. I jak przyznał wiernym, liczył na to, że będzie tutaj do końca swojej posługi.

Tymczasem został wezwany do biskupa i powie-

rzone mu nowe zadanie - w Bogatyni, co „przyjął z pokorą” - relacjonował podczas mszy św.

Nie wiadomo jeszcze, kto zastąpi ks. Walendzika w Parafii Świętej Jadwigi Śląskiej. Prawdopodobnie przez miesiąc będzie wakat na stanowisku proboszcza tej parafii, a zostanie on powołany od końca czerwca, w zwyczajowym terminie zmian kadrowych w diecezji.

Zmiana proboszcza w Bogatyni wynika z tego, że dotychczasowy gospodarz tamtejszej parafii awansował. Biskup legnicki Andrzej Siemieniowski mianował ks. Piotra Kutkiewicza, proboszcza Parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego, na stanowisko ekonoma diecezji legnickiej.

OCHRONA ZDROWIA CHIRURDZY URATOWALI ŻYCIE PACJENTCE Z TĘTNIAKIEM AORTY PIERSIOWO-BRZUSZNEJ

Żyła z tętniakiem jak z bombą w środku

Redakcja
Legnica

Zespół Oddziału Chirurgii Naczyniowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy uratował życie 69-letniej pacjentce z rozległym tętniakiem aorty piersiowo-brzuszej.

Pacjentka została przekazana do Legnicy z Oddziału Chirurgii Naczyniowej w Jeleniej Górze w stanie bezpośredniego zagrożenia życia. Objawowy tętniak aorty oznacza bardzo wysokie ryzyko pęknięcia naczynia, które w wielu przypadkach kończy się śmiercią. Kobieta odczuwała silne dolegliwości bólowe w obrębie klatki piersiowej i jamy brzusznej. Każda godzina zwłoki zwiększała ryzyko tragedii.

W każdej chwili mogło dojść do pęknięcia

- Jestem ogromnie wdzięczna lekarzom, że zdecydowali się przyjąć mnie do szpitala w Legnicy i uratowali mi życie - mówi po zabiegu Irena Graban z Jeleniej Góry. - Żyłam z tętniakiem jak z bombą w środku. W każdej chwili mogło dojść do pęknięcia i wtedy nie miałabym żadnych szans. Dziś po raz pierwszy od dawna czuję, że mogę spokojnie myśleć o przyszłości. To była bardzo ciężka operacja, ale wierzę, że przede mną już tylko powrót do zdrowia - dodaje pacjentka.

Bardzo skomplikowana operacja w legnickim szpitalu zakończyła się sukcesem

Operacja trwała trzy godziny

- Tętniak obejmował nie tylko aortę brzuszną, ale również odcinek piersiowy oraz miejsce odejścia naczyń zaopatrujących najważniejsze narządy wewnętrzne, między innymi wątrobę, żółdek, śledzionę i nerki. To sprawia, że taki zabieg należy do najbardziej wymagających procedur we współczesnej chirurgii naczyniowej - mówi dr n. med. Maciej Malinowski, lekarz kierujący Oddziałem Chirurgii Naczyniowej.

Operacja trwała około trzech godzin i została przeprowadzona

metodą wewnątrznacyniową z wykorzystaniem specjalistycznej protezy z odgałęzieniami do tętnic trzewnych i nerkowych.

Pod kontrolą obrazowania rentgenowskiego lekarze musieli z najwyższą precyzją umieścić implant, a następnie odtworzyć przepływ krwi do kluczowych narządów.

- Wystarczy utrata przepływu w tych naczyniach, aby doszło do niedokrwienia narządów i bezpośredniego zagrożenia życia. Dlatego taki zabieg wymaga ogromnego doświadcze-

nia całego zespołu oraz doskonałego zaplecza technicznego - podkreśla dr Malinowski.

Zabieg zakończył się sukcesem. Pacjentka została wybudzona ze znieczulenia, jest w dobrym stanie i czuje się dobrze. Jak zaznaczają lekarze, mimo rozległości operacji dolegliwości pooperacyjne są minimalne.

W Legnicy stawiają na nowoczesne techniki

Oddział Chirurgii Naczyniowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy należy dziś do jednych z najbardziej

Dr n. med. Maciej Malinowski, szef oddziału

doświadczonych zespołów na Dolnym Śląsku w zakresie zaawansowanych zabiegów wewnątrznacyniowych. Lekarze podkreślają, że rozwój nowoczesnych technik pozwala ratować pacjentów, którzy jeszcze kilka lat temu mieliby znacznie mniejsze szanse na przeżycie.

- Choroby układu sercowo-naczyniowego pozostają jedną z głównych przyczyn zgonów w Polsce. W naszym regionie potrzeby są ogromne, dlatego chcemy wykonywać takie zabiegi na co dzień - dodaje dr Malinowski. - Mamy doświadczony

zespół i nowoczesny sprzęt. Bardzo ważnym krokiem będzie również uruchomienie nowoczesnej sali hybrydowej, która znacząco zwiększy nasze możliwości leczenia najbardziej skomplikowanych przypadków. Taka sala pozwala łączyć klasyczne operacje chirurgiczne z nowoczesnymi zabiegami wewnątrznacyniowymi wykonywanymi pod kontrolą obrazowania. Dzięki temu możliwe będzie leczenie pacjentów wymagających najbardziej zaawansowanych procedur naczyniowych z całego regionu.

Z sądem żartów nie ma

Redakcja
Legnica

30-latek z powiatu lubińskiego trafił na trzy miesiące do aresztu za złamanie sądowego zakazu zbliżania się do matki.

W jednym z domów na terenie powiatu lubińskiego doszło do kolejnej interwencji policji związanej z przemocą domową.

Jak ustalili lubińscy funkcjonariusze policji, syn miał już wcześniej stosować przemoc wobec swoich rodziców.

Już w tej pierwszej sprawie Sąd Rejonowy w Lubinie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego przez policjantów, zastosował wobec niego zakaz zbliżania się i kontaktowania z osobami najbliższymi.

Jednak ten środek karny najwyraźniej nie wydał się

mężczyźnie wystarczająco dotkliwy i ponownie zaczął kontaktować się z rodziną, wyraźnie lekceważąc postanowienie sądu.

30-latek kilkukrotnie, w krótkich odstępach czasu, zaczął nachodzić swoich najbliższych, przy czym podczas tych „odwiedzin” był arogancki i wulgarny.

- Mężczyzna został ponownie zatrzymany przez mundurowych i przewieziony do tutejszej jednostki - informuje mł. asp. Renata Ślęk z Komendy Powiatowej Policji w Lubinie.

Za swoje zachowanie zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Lubinie, najbliższe trzy miesiące spędzi w tymczasowym areszcie.

Mundurowi przypominają, że każda forma przemocy domowej jest przestępstwem i nie może pozostać bez reakcji.

REKLAMA

0011527583

WIELKA PROMOCJA ♦ DOJAZD DO KLIENTA DO 100 KM

ANTYKWARIAT

ZŁOTA I FUTER

KUPUJEMY ZA GOTÓWKĘ:
Złoto/ złom złota
Srebro i Monety

WAŁBRZYCH
ul. Wysockiego 2/1
Pon. - pt. 10-16
Sobota 12-15

Sztuce i tace srebrne
Świeczniki srebrne
Zegarki na rękę
Prawdziwe futra każdej jakości
Skup uszkodzonej biżuterii
Wyceń swoje futro!
Zmień futro na gotówkę

TEL. 663 936 236

DOŁĄCZ DO TYSIĘCY ZADOWOLONYCH KLIENTÓW ZŁAP OKAZJĘ!

ZAMIEŃ FUTRO NA GOTÓWKĘ OD RĘKI!

FOT. BARTEK SYTA

Vincent S. Severski to były oficer polskiego wywiadu, wyróżniany państwowymi odznaczeniami, teraz pisarz

Vincent V. Severski w Zamku Piastowskim

Redakcja
Legnica

27 maja w Zamku Piastowskim o g. 19 gościem specjalnym edycji „Ekstra” z cyklu „Prowincjonalne rozmowy o historii” będzie Vincent V. Severski, ikona polskiego wywiadu i autor powieści.

Vincent V. Severski to pseudonim pułkownika Włodzimierza Sokołowskiego. To postać, która zapisała się w historii polskich służb specjalnych. Jako oficer operacyjny przepracował niemal trzy dekady, realizując kilkadziesiąt tajnych, często ryzykownych misji w wielu zakątkach globu. Swoją służbę pełnił z powodzeniem zarówno w czasach PRL, jak i po transformacji ustrojowej. Za swoje wybitne osiągnięcia na polu bezpieczeństwa państwa był wielokrotnie odznaczany – w tym

m.in. prestiżową amerykańską Legią Zasługi (Legion of Merit), przyznaną mu przez prezydenta Baracka Obamę.

Po odejściu na emeryturę w 2010 roku, płk okołowski rozpoczął karierę pisarską, co okazało się spektakularnym sukcesem. Do dziś wydał jedenaście doskonale przyjętych powieści sensacyjnych i thrillerów politycznych, zyskując miano jednego z najważniejszych autorów tego gatunku w Polsce. Ogromną popularnością cieszy się m.in. jego kultowa seria „Nielegalni”, która doczekała się głośnej, wysokobudżetowej ekranizacji w formie serialu telewizyjnego.

Nadchodzące spotkanie będzie okazją, by posłuchać j relacji człowieka, który współkształtował rzeczywistość tajnych operacji dyplomatycznych i wojskowych. Wstęp wolny.

Oprac. Redakcja
Legnickie Centrum Kultury

Tegoroczna, 49. edycja Międzynarodowej Wystawy Satyrykon zbliża się wielkimi krokami i odbędzie się w dniach 12-14 czerwca.

Czekają na nas nie tylko różnorodne, ciekawe wystawy, ale także mocna dawka wydarzeń towarzyszących. Muzyczne i kabaretowe wrażenia gwarantowane!

Kortez zainauguruje Satyrykon

W piątek, 12 czerwca, o godzinie 20:30 na dziedzińcu Akademii Rycerskiej na zakończenie i ukoronowanie emocji pierwszego dnia festiwalu wystąpi Kortez. Bilety dostępne są w Galerii Satyrykon (Rynek 36) oraz w serwisie na eBilet.pl w cenie 160 złotych (pula Last Call do 11 czerwca) oraz 175 złotych w dniu koncertu.

Koncert Korteza to bez wątpienia jedno z najciekawszych legnickich wydarzeń muzycznych tego sezonu! Publiczność ceniąca autorską muzykę, wyraziste teksty i autentyczną, emocjonalną atmosferę będzie w swoim żywiole.

Kortez, czyli Łukasz Federkiewicz, ogólnopolską rozpoznawalność zdobył w 2015

FOT. ARCHIWUM PPG

Koncert Korteza to bez wątpienia jedno z najciekawszych legnickich wydarzeń muzycznych tego sezonu!

roku debiutanckim albumem „Bumerang”. Jego muzyka łączy minimalistyczne aranżacje,

Uwaga: program kabaretu zawiera treści dotyczące relacji damsko-męskich oraz elementy wulgarne!

osobiste teksty i charakterystyczny, chropowaty głos. Artysta porusza się na pograniczu alternatywnego popu, folku i piosenki autorskiej, konsekwentnie unikając łatwych etykietek.

Kortez słynie z intensywnych, poruszających koncertów i zdystansowanego, konsekwentnego wizerunku. Satyrykonowy występ odbędzie

się w formule plenerowej, bez miejsc siedzących.

Kabaret Moralnego Niepokoju na finał

W niedzielę, 14 czerwca, o 20:00 – także na dziedzińcu Akademii Rycerskiej – Kabaret Moralnego Niepokoju zaprezentuje najnowszy program „100 procent”, pełen premierych skeczy, błyskotliwych obserwacji i humoru, z którego ta grupa jest znana.

Jak mawiał Forrest Gump: „Program Kabaretu Moralnego Niepokoju jest jak pudełko czekoladek – nigdy nie wiesz, na co trafisz, ale wiesz, że będzie super”.

I tak wydarzy się tym razem. Robert Górski i ekipa jak zawsze mieszają życiowe konkret z abstrakcją, zmysłowością i ostrym cięciem.

Będzie 100% KMN w KMN – czyli dokładnie tak, jak lubicie. Scenę przejmą Mikołaj Cieślak, Przemysław Borkowski, Rafał Zbieć oraz Marta Podobas.

Uwaga: program zawiera treści dotyczące relacji damsko-męskich oraz elementy wulgarne! Bilety (w zależności od umiejscowienia: Sektor A – 140 zł | Sektor B – 120 zł | Sektor C – 100 zł) są dostępne w serwisie Biletyna.pl oraz w Galerii Satyrykon.

Więcej informacji na stronie www.satrykon.pl.

Legniczanka odebrała pieniądze od dwóch jeleniogórskich seniorek, oszukanych starą metodą „na policjanta”. I wpadła

Redakcja
Legnica

51-latka z Legnicy została zatrzymana przez jeleniogórskich policjantów. Seniorzy stracili w sumie ponad 43 tysiące złotych.

Funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze w wyniku prowadzonych działań zatrzymali 51-latkę mieszkankę Legnicy podejrzaną o oszustwa.

Do zdarzeń doszło 19 maja roku wieczorem w Jeleniej Górze. Policjanci zostali powiadomieni o oszustwach na szkodę osób w wieku 85 i 88-lat.

Z ustaleń wynika, że sprawcy działali według znanego schematu wykorzystując

FOT. POLICJA

Policja postawiła kobiecie zarzut oszustwa

zaufanie oraz emocje pokrzywdzonych.

Jak wynika z akt sprawy podczas pierwszej rozmowy telefonicznej oszuści informowali seniorki, że została do nich

nadana paczka i należy jej oczekiwać. Po pewnym czasie następował kolejny telefon – tym razem od osoby podającej się za funkcjonariusza Policji. Fałszywy „policjant” przekonywał kobiety, że prowadzone są działania przeciwko grupie przestępczej planującej kradzież pieniędzy z ich mieszkań lub kont bankowych. Aby rzekomo zabezpieczyć oszczędności, polecił przekazać gotówkę do „policyjnego depozytu” lub pozostawić ją w wyznaczonym miejscu.

85-latką pokrzywdzoną, działając pod wpływem manipulacji, wypłaciła pieniądze z banku, a następnie przekazała gotówkę kobiecie, która odebrała ją po wyjściu seniorki z placówki. Z kolei druga z pokrzywdzonych pozostawiła

pieniądze w kosmetyczce na klatce schodowej, zgodnie z instrukcjami przekazanymi przez oszustów.

51-latka tymczasowo aresztowana

Sprawą zajęli się funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze. W wyniku prowadzonych czynności wytypowali osobę podejrzaną o udział w przestępstwie. 51-latkę mieszkankę Legnicy następnego dnia została zatrzymana w miejscu zamieszkania.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze przedstawili kobiecie zarzuty oszustwa.

Zatrzymana trafiła do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych.

Na podstawie zebranych do sprawy materiałów wobec zatrzymanej sąd zastosował tymczasowe aresztowanie. Za popełnione czyny 51-latce grozi kara do 8 lat pozbawienia wolności. Obecnie funkcjonariusze wyjaśniają wszystkie okoliczności sprawy i sprawdzają, czy kobieta nie brała udziału w innych podobnych przestępstwach.

Ponowny apel

Policja apeluje w szczególności do osób starszych oraz ich rodzin, o zachowanie ostrożności w kontaktach telefonicznych z nieznajomymi.

Przypominamy:

- Policja nigdy nie informuje telefonicznie o prowadzonych działaniach ani nie żąda przekazania pieniędzy;

- funkcjonariusze nie odbierają gotówki od obywateli w celu „załatwienia sprawy”;

- w przypadku telefonu z prośbą o pilne przekazanie pieniędzy należy natychmiast przerwać rozmowę i skontaktować się bezpośrednio z członkiem rodziny, którego sprawa rzekomo dotyczy;

- w razie wątpliwości należy zadzwonić pod numer alarmowy 112 lub skontaktować się z najbliższą jednostką Policji.

Oszustwa metodą „na policjanta” opierają się na wywołaniu silnych. Sprawcy liczą na zaskoczenie oraz brak możliwości spokojnej weryfikacji informacji. Dlatego tak ważne jest zachowanie rozwagi i konsultacja z rodziną przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji finansowej.

Baszta Chojnowska... bez dachu! Roboty trwają

Mateusz Różański
Legnica

Trwa rewitalizacja XV-wiecznej wieży Bramy Chojnowskiej w Legnicy. Zabytkowy obiekt został w pełni zabezpieczony, a na placu budowy zakończono najtrudniejsze prace rozbiórkowe.

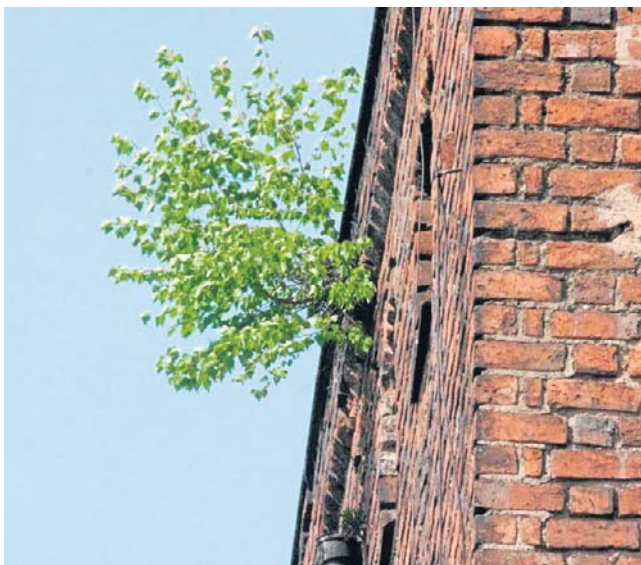
Dotychczas m.in. przeprowadzono demontaż zniszczonego pokrycia dachowego z dachówki typu „mnich-mniszka”, rozebrano ołacenie połaci dachowej, usunięto zużyte elementy dawnych drewnianych stropów oraz rozebrano wolnostojące kominy.

Wszystkie działania realizowane są zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi, co zapewnia zachowanie historycznej formy i detali architektonicznych wieży - tych jednak wiele już nie zostało. Zakres prac obejmuje odtworzenie historycznej bryły dachu i wykonanie nowego pokrycia, wzmocnienie ścian konstrukcyjnych, przebudowę stropów wewnętrznych, montaż instalacji odgromowej, renowację stolarki drzwiowej, wymianę okien oraz czyszczenie elewacji.

Inwestycja jest możliwa dzięki 1 050 801 zł z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wcześniej, w 2025 roku, miasto otrzymało 90 tys. zł z budżetu Województwa Dolnośląskiego na przygotowanie dokumentacji projektowej.

Prace mają się zakończyć w październiku 2026.

Prezentujemy zdjęcia aktualne i sprzed remontu.

FOT. MIASTO LEGNICA/GK/PIOTR KRZYŻANOWSKI

List z ZUS jest już w drodze. W jednej kopercie dwie decyzje

Redakcja
Legnica

W najbliższych dniach i tygodniach emeryci i renciści w swojej skrzynce pocztowej znajdą list z ZUS, a w nim dwie decyzje: waloryzacyjną oraz o przyznaniu tzw. „trzynastki”.

Osoby, które posiadają konto na platformie eZUS, nie muszą czekać na listonosza. Obie decyzje w formie elektronicznej są dostępne na profilu świadczeniobiorcy, gdzie można je natychmiast sprawdzić i pobrać.

W pierwszej decyzji - waloryzacyjnej - jest informacja o kwocie świadczenia po marcowej waloryzacji. Przypomnijmy, tegoroczny wskaźnik waloryzacji wyniósł 105,3 proc., czyli świad-

Na Dolnym Śląsku listy z ZUS dotrą do 700 tys. osób

czenia wzrosły o 5,3 proc. - Senior znajdzie też informację o wysokości świadczenia przed waloryzacją, po waloryzacji, sumie pobranych składek i zaliczce na podatek dochodowy oraz wyso-

kość emerytury czy renty netto po wszystkich odliczeniach - wyjaśnia Iwona Kowalska-Matis regionalna rzeczniczka prasowa ZUS na Dolnym Śląsku.

Drugie pismo to decyzja o przyznaniu „trzynastki”. Oprócz informacji o jej przyznaniu znajdują się też dane dotyczące wysokości świadczenia brutto - wysokość „trzynastki” to 1978,49 zł.

Wysyłane decyzje są niezwykle ważne, gdyż bezpośrednio dotyczą dochodów emerytów i rencistów. Warto, aby każdy dokładnie przeczytał otrzymane dokumenty i upewnił się, że wszystkie dane są poprawne - mówi Kowalska-Matis. Wysyłka potrwa do połowy czerwca. Z tego do mieszkańców województwa dolnośląskiego do niepełna 700 tys. osób.

„Tryptyk haniebny” Witkowskiego

Piotr Krzyżanowski
Legnica

W Legnickiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Gumińskiego odbyła się ogólnopolska premiera najnowszej książki Tomasza Witkowskiego pt. „Tryptyk haniebny”.

Dla znanego psychologa, publicysty i krytyka naukowego było to wydarzenie szczególne, ponieważ książka jest już dwudziestą publikacją w jego dorobku.

Tomasz Witkowski zabiera czytelników do mrocznej XIV-wiecznej Europy Środkowej pełnej alchemii, lochów, dworskich intryg i brutalnych ludzkich namiętności.

„Tryptyk haniebny” opowiada trzy przeplatające się historie poświęcone żądzy, złości i pogardzie, a sam Tomasz Wit-

kowski podkreśla, że nie jest to typowa powieść historyczna, lecz opowieść o ludzkiej naturze, moralnych wyborach i o tym, do czego mogą doprowadzić żądza władzy, strach oraz chciwość.

Tomasz Witkowski (ur. 1963 r.) jest doktorem nauk humanistycznych. W 2022 roku otrzy-

mał pierwszą nagrodę w Konkursie Literackim im. J.I. Kraszeńskiego. W 2023 roku podczas Międzynarodowego Festiwalu Kina Niezależnego Off Camera w konkursie scenariuszowym Script Pro otrzymał Nagrodę Główną Storytel oraz Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAiKS.

Spotkanie z Tomaszem Witkowskim zgromadziło kilkadziesiąt osób. Prowadziła je Anna Gątorska

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Zmiany na płatnych parkingach w Legnicy

Oprac. Redakcja
Legnica

**25 maja na legnickich parkingach płatnych rozpoczęły się zmiany, które radni za-
twierdzili swoją kwietniową uchwałą. Warto je poznać,
by uniknąć nerwów i kosztów.**

Rada Miejska Legnicy wprowadziła nowe zasady w Strefie Płatnego Parkowania (SPP). Zgodnie z uchwałą z 27 kwietnia 2026 r., kierowców czeka kilka istotnych nowości. Na liście zmian znalazł się m.in. obowiązek wpisywania numeru rejestracyjnego w parkomacie, likwidacja dopłat za przekroczony czas oraz nowy taryfikator opłat dodatkowych.

Oto szczegółowe podsumowanie nadchodzących modyfikacji, które ułatwią poruszanie się po miejskiej strefie. (podajemy je portalem Legnica.eu)

Kluczowa zmiana: Numer rejestracyjny obowiązkowy przy płatności

Najbardziej zauważalną nowością dla wszystkich kierowców parkujących w SPP będzie wymóg wprowadzenia numeru rejestracyjnego pojazdu przed dokonaniem opłaty - niezależnie od tego, czy płacimy bilonem, czy kartą płatniczą w parkomacie. Parkomaty w trybie czuwania będą wyświetlać na ekranie komunikat przypominający o konieczności wpisa-

25.05. – 28.05.2026 r. – w tych dniach przeprowadzona zostanie aktualizacja i proces wprowadzania zmian w legnickich parkomatach i trzeba się już do nich stosować

nia rejestracji przed wrzuceniem monet lub przyłożeniem karty.

Likwidacja dopłat i nowy taryfikator opłat dodatkowych

Znosi się dotychczasowe dopłaty za przekroczony czas postoju. W ich miejsce precyzyjnie określono stawki opłat dodatkowych. Ich wysokość zależy od rodzaju przewinienia oraz czasu, w jakim kierowca ureguje należność:

1. Przekroczenie czasu postoju

30,00 zł – jeśli opłata zostanie wniesiona w terminie 3 dni kalendarzowych (liczonych od dnia następnego po dniu wystawienia wezwania do zapłaty). Za datę wpłaty uznaje się dzień wpływu środków na rachunek bankowy.

100,00 zł – jeśli opłata za przekroczony czas zostanie wniesiona po upływie powyższego 3-dniowego terminu.

2. Brak biletu parkingowego

100,00 zł – jeśli opłata zostanie wniesiona w terminie 3 dni kalendarzowych (liczonych od dnia następnego po dniu wystawienia wezwania, za datę wpłaty uznaje się dzień wpływu środków na rachunek bankowy).

200,00 zł – jeśli opłata za brak biletu zostanie wniesiona po upływie wskazanego terminu.

Ważne: Każdą opłatę dodatkową należy wpłacać bezpośrednio na konto rachunku bankowego, które zostało wskazane na otrzymanym wezwaniu do zapłaty.

Abonament zerowy dla placówek medyczno- opiekuńczych

Nowelizacja uchwały rozszerza grupę uprawnioną do darmowego parkowania. Abonament zerowy mogą teraz uzyskać podmioty świadczące usługi opiekuńczo-lecznicze, które są wykonywane bezpośrednio w miejscach przebywania pacjentów.

Harmonogram wdrażania zmian (Maj 2026 r.)

Proces technicznego i organizacyjnego dostosowania strefy do nowych przepisów zaplanowano na koniec maja:

25.05. – 28.05.2026 r. – w tych dniach przeprowadzona zostanie aktualizacja i proces wprowadzania zmian w parkomatach. Prace te zostaną zorganizowane tak, aby nie zakłócić prawidłowego funkcjonowania strefy – zarówno w trakcie pobierania opłat, jak i kontroli biletów przez kontrolerów.

Od 26.05.2026 r. – wchodzą w życie zmiany w samym wyglądzie i wydruku dokumentów „Wezwań do wniesienia opłaty dodatkowej”.

Abonament zerowy mogą uzyskać podmioty świadczące usługi opiekuńczo-lecznicze w miejscach przebywania pacjentów.

Profilaktyka w Legnicy: Zadbaj o zdrowie w mobilnym „Cytobusie”! Bezpłatne badania Legniczerek w maju i czerwcu

Redakcja
Legnica

Akcja profilaktyczna skierowana jest do kobiet, które w ciągu ostatnich 3 lat nie korzystały z cytologii w ramach NFZ.

Rak szyjki macicy to jeden z najczęstszych nowotworów dotykających kobiety w Polsce. Wykryty odpowiednio wcześniej, daje ogromne szanse na całkowite wyleczenie. Już niebawem mieszkanki Legnicy będą miały wyjątkową okazję, by bezpłatnie i bez stania w kolejkach zadbać o swoje zdrowie.

Do miasta przyjedzie mobilny punkt pobrania – „Cytobus”. Wcześniej w Legnicy był „Wąsobus”, Mężczyźni mogli

bezpłatnie sprawdzić poziom PSA.

Prezydent miasta Legnicy Maciej Kupaj we współpracy z Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii (DCOPiH) zaprasza panie w wieku 25–64 lat na bezpłatne badania profilaktyczne.

Akcja skierowana jest do kobiet, które w ciągu ostatnich 3 lat nie korzystały z cytologii w ramach NFZ.

Gdzie i kiedy szukać „Cytobusu”?

Mobilny gabinet zaparkuje w samym sercu miasta, przy ul. Najświętszej Marii Panny (przy Galerii Piastów, obok Kościoła Mariackiego).

Pobrania będą realizowane w godzinach 10:00 – 15:00 w dwóch terminach:
31 maja 2026 r. (niedziela)

28 czerwca 2026 r. (niedziela)

Jak wygląda badanie?

Procedura jest nowoczesna, komfortowa i składa się z dwóch etapów:

W pierwszej kolejności pobrany zostanie wymaz na podłoże do cytologii płynnej.

Na podstawie tego wymazu, wykonane zostaną testy HPV HR z genotypowaniem. Jeśli wynik będzie ujemny, badanie na tym etapie zostaje zakończone. W przypadku wykrycia genotypów 16 i 18 HPV lub innych podtypów HR – kontynu-

owane będą dalsze badania (cytologia płynna LBC). W sytuacji, gdy wynik będzie dodatni, pacjentki będą informowane telefonicznie. W przypadku wyniku ujemnego, wyniki będą dostarczane pocztą.

Zapisz się już dziś – liczba miejsc ograniczona!

Wymagana jest wcześniejsza rejestracja telefoniczna. Warto się pośpieszyć, ponieważ o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń, a liczba miejsc jest ograniczona. Numer telefonu do rejestracji: 788-800-249.

Wcześniej w Legnicy gościł „Wąsobus”. Jest on elementem międzynarodowego projektu PRAISE-U („Prostate cancer Awareness and Initiatives for Screening in the European Union”), realizowanego przez

„Cytobus” stanie w Legnicy 31 maja i 24 czerwca. Liczba miejsc na badania jest ograniczona

25 instytucji z 11 krajów UE. Celem programu jest opracowanie skutecznej i dostępnej ścieżki badań przesiewowych,

zapewniającej kompleksową opiekę pacjentom – od badań profilaktycznych po ewentualne leczenie.

Zwycięzca tegorocznego Cantatu - Chór Kameralny Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego z Poznania pod dyktando Sławomiry Raczyńskiej w chwili wielkiego triumfu

Legnica Cantat 56. Lutnia im. Jerzego Libana powędrowała do Poznania

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Legnickie Centrum Kultury musi na drugi rok szykować nową Lutnię. Zgodnie bowiem z regułą turnieju, poznański chór, zdobywając Grand Prix po raz trzeci, dostaje ją już na własność.

Późnym wieczorem ogłoszono wyniki tegorocznego Turnieju Chórów Legnica Cantat. Chór Kameralny Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego z Poznania pod dyktando Sławomiry Raczyńskiej zdobył Grand Prix. A tym samym Lutnię im. Je-

rzego Libana z Legnicy, nagrodę pieniężną 15 000 zł, udział w przyszłorocznej edycji Turnieju, w charakterze gościa specjalnego, nagrodę dla dyrygenta najlepszego chóru 1500 zł i udział dyrygenta w pracach Jury Legnica Cantat 57 oraz nominację do Grand Prix Polskiej Chóralistyki. To już trzeci triumf tego zespołu w legnickich zmaganiach - poprzednie zwycięstwa miały miejsce w 2015 i 2018 roku. Oznacza to, że Lutnia przechodzi na własność Chóru.

W kat. chórów dziecięco-młodzieżowych Złoty Dyplom, I miejsce, nagrodę Prezesa

Miasta Legnicy oraz nagrodę pieniężną 5500 zł zdobył Chór Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury i Sportu w Wieluniu, pod dyr. Jakuba Jurdzińskiego.

W kat. zespołów kameralnych Złoty Dyplom, I miejsce, Nagrodę Dyrektora Legnickiego Centrum Kultury oraz nagrodę 5500 zł - Vistula Ensemble z Warszawy, dyr. Weronika Giedzińska.

W kat. chórów osób dorosłych Złoty Dyplom, I miejsce, nagrodę im. Henryka Karlińskiego i nagrodę 5500 zł - Chór Kameralny Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego

w Poznaniu, dyr. Sławomira Raczyńska.

Dolny Śląsk w Turnieju Chórów, w którym wystąpiło 10 zespołów, reprezentował Wrocławski Chór Żeński pod dyr. Izabeli Polakowskiej-Rybskiej. Zdobył on Złoty Dyplom, II miejsce i nagrodę pieniężną w 3500 zł w kat. chórów osób dorosłych. Jury przyznało mu także Nagrodę Prezesa Polskiego Związku Chórów i Orkiestr Zarządu Głównego w Warszawie za najlepsze wykonanie utworu kompozytora polskiego za utwór „Kim jesteś, słodkie Światło?” Anny Roczawskiej-Musiałczyk.

Lutnię im. Jerzego Libana zwycięskiemu chórowi wręczył prezydent Legnicy Maciej Kupaj

Sławomira Raczyńska, dyrygentka poznańskiego chóru, była bardzo wzruszona

Zgodnie z tradycją, podczas gali koncertował chór, który wygrał Cantat w poprzednim roku. W sobotę wystąpił w tej roli Lodz Chamber Choir pod dyktando Dawida Bera

Na wyniki turnieju czekało mnóstwo melomanów, także przed... laptopami i komórkami, bo była transmisja online

LEGNICA CANTAT 56 KANTATA HENRIEGO SEROKI — MONUMENTALNE DZIEŁO INSPIROWANE EPOSEM HOMERA - ZABRZMIAŁA

„Odyssea”. Spektakularne otwarcie Leg

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Na dziedzińcu Akademii Rycerskiej 22 maja nastąpiła niezwykle innauguracja Festiwalu Chóralnego Legnica Cantat 56.

Zobaczyliśmy widowisko, łączące tradycję z nowoczesną formą sceniczną - kantatę „Odyssea” autorstwa Henriea Seroki. Monumentalne dzieło inspirowane eposem Homera zabrzmiało pod dyktacją samego kompozytora. To rozbudowana, pełna dramaturgii kompozycja, w której warstwa mu-

zyczna splata się z narracją zakorzenioną w micie o podróży, tęsknocie i powrocie. Utwór został zaprezentowany w formie multimedialnego spektaklu wzbogaconego o nowoczesną, efektowną oprawę wizualną, podkreślającą jego epicki charakter. Na scenie wystąpili znakomici wykonawcy: Baltic Neopolis Orchestra, Chór Politechniki Morskiej w Szczecinie oraz — gościnnie — Chór Madrygał. W partii solowej usłyszeliśmy wybitnego kontratenora Dominique’a Corbiau. Narratorem był aktor Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, Paweł Wolak.

A PODDYREKCJĄ SAMEGO KOMPOZYTORA

gnicy Cantat

KSIĄDZ I KUCHARKA. ZGORSZENIE CZY NAGONKA NA PROBOSZCZA?

Grono wiernych z tej parafii w Toruniu kilka razy chodziło do biskupa ze skargami na romans proboszcza. Ksiądz odpowiada: to wszystko pomówienia, a poza tym pani X. już w kuchni nie pracuje. Mówi, że czuje się ofiarą nagonki

Małgorzata Oberlan

Dajcie chłopu spokój”, „Lepsza baba niż ministrant”, „Natury nie oszukasz”, „Takie są skutki celibatu” – komentarze internautów w tym tonie dominowały pod naszą pierwszą publikacją na ten temat. I zaskoczyły grupę skarżących się wiernych z Torunia.

Dla nich, osób głęboko wierzących, sytuacja w parafii jest „nie do pojęcia i nie do zniesienia”. Mówią o trwającym publicznym zgorszeniu, hipokryzji, braku zdecydowanej reakcji biskupów. Fakt, że w roku 2026 relacja księdza z kobietą dla wielu ludzi nie jest już niczym szokującym, budzi ich autentycznie zdziwienie. Dobijając się ze swoją sprawą do różnych mediów liczyli na to, że ksiądz i kobieta zostaną potępieni. A tak się nie dzieje – tym bardziej że nie wiadomo tak naprawdę, co ich łączyło i łączy.

Poza tym ksiądz we własnej parafii naprawdę ma spore grono sympatyków i osób gotowych stawać w jego obronie.

Skarżący się parafianie: „Wszystko to jawne zgorszenie”

Duża parafia w Toruniu – tutaj rzecz się dzieje. Celowo nazw i personaliów w tekście nie podajemy. Poziom emocji w parafii i tak jest wysoki.

Wierni kontaktujący się z redakcją „Nowości” i szukający dróg nagłośnienia sprawy także w innych mediach mówią, że mają już tego wszystkiego dość. Związek proboszcza z panią X. spowodował już cały łańcuch złych wydarzeń i końca nie widać.

– Pani X. pracowała w kuchni na plebanii i tak to się zaczęło. Trudno było tego nie zauważyć. Przytulali się z proboszczem na widoku, wychodziła od niego z plebanii po nocach, razem wyjeżdżali nad morze. „Moja (tu: imię pani X.) będzie zawsze blisko mnie” – mówił proboszcz. Aprzym wszystkim nadal pani X. rządzi się w ko-

FOT. ISTOCK

Ksiądz proboszcz twierdzi, że generalnie relacji o charakterze przyjacielskim nadano inny, krzywdzący wymiar. Rozpowszechnianie przez parafian takich „informacji” oraz skarżenie się do biskupa odbiera jako pomawianie, zniesławianie, hejt, a wręcz zaszczuwanie. Nie tylko jego samego, ale i „tej drugiej osoby”/zdjęcie ilustracyjne

ściele. Założyła wspólnotę, rozstawia innych po kątach, potrafi nawet zrugać wikariusza – skarżą się ludzie.

Według relacji tych wiernych wszystko to „jawne zgorszenie”. A kto się sprzeciwia czy protestuje, musi liczyć się z odwetem. Osoby, które interweniowały kilkakrotnie w ubiegłym roku w Kurii Diecezjalnej w Toruniu, otrzymały pismo od adwokata – w tonie zastraszającym, jak twierdzą. Same zatem też skorzystały z usług prawników. Ci m.in. zażądali dowodów na rzekome zniesławianie księdza i temat na gruncie prawnym przysechł.

– Nie mogąc tego wszystkiego znieść, sami odeszli z pa-

rafii dwaj zakrystianie. Wikary sam prosił biskupa o przeniesienie i już jest w innej parafii. Sytuacja jest dla osób wierzących nie do pojęcia i nie do zniesienia. Ludzie odwracają się od takiego Kościoła – skarżą się wierni.

Grupa parafian w zeszłym roku najpierw napisała pismo do biskupa, a potem kilkakrotnie chodziła do Kurii Diecezjalnej Toruńskiej na spotkania. Przebieg części z nich dość dokładnie udokumentowała i dokomentowała tę przekazala naszej redakcji. O spotkaniach – w dalszej części tekstu. Ich finał jest dla skarżących się generalnie niesatysfakcjonujący: bo relacja proboszcza i kobiety trwa, ich zdaniem, nadal.

Ksiądz proboszcz: „Odrzewany kotlet. Pani X. już w kuchni nie pracuje”

W rozmowie z naszą gazetą ksiądz proboszcz przekazuje, że generalnie relacji o charakterze przyjacielskim nadano inny, krzywdzący wymiar. Rozpowszechnianie takich „informacji” oraz skarżenie się do biskupa odbiera jako pomawianie, zniesławianie, hejt, a wręcz zaszczuwanie. Nie tylko jego samego, ale i „tej drugiej osoby”.

– Tamta strona chodziła do kurii kilka razy. Ja byłem raz składać wyjaśnienia przełożonym. To jedno spotkanie wystarczyło. Pani X. już w kuchni nie pracuje – mówi proboszcz.

Przyznaje, że kierował do osób skarżących się na niego pismo przez adwokata. I że od prawnika strony przeciwnej otrzymał odpowiedź. Wie, że w świetle prawa nie ma tutaj dowodów na to, by miał paść ofiarą jakiegoś czynu zabronionego (np. hejtu, pomawiania). Na gruncie czysto ludzkim jednak to on czuje się w tej sytuacji ofiarą – złych ludzkich języków.

– Czym, księdza zdaniem, kierują się skarżące się osoby? Jakie mają motywacje? Przecież to ludzie głęboko wierzący? – pytam księdza.

– Nie mam pojęcia, co im przyświeca. Ale raczej nie dbałość o dobro parafii – odpowiada.

Po naszej rozmowie i pierwszej publikacji (bez żadnych nazw, personaliów, szczegółów pozwalających zidentyfikować parafię i osoby), proboszcz przysłał jeszcze do naszej redakcji maila. Pisze w nim, że: „Sprawa została wyjaśniona i w kurii, i w parafii. A na pewno nie ma pożaru, żeby coś wrzało i narastało, bo to ogrzewany kotlet. A skoro pewnych rozstrzygnięć nie chce przyjąć jedna czy dwie osoby... Nie chcę mówić źle o nikim, więc zamało mówię”.

Spotkania z biskupem. „Gdzie mam go przenieść w środku roku?”

Dla skarżących się tymczasem to nie żaden ogrzewany kotlet, tylko trwająca nadal relacja z panią X. Uważają, że proboszcz i kobieta „wzięli biskupa na przeczekanie”. I mają do przełożonych kapłana żal i pretensje, że nie rozwiązały skutecznie problemu.

Jak wyglądały ich spotkania z jednym z biskupów w Kurii Diecezjalnej Toruńskiej? Po pierwsze, uczciwie trzeba oddać, że zakażym razem poświęcono im dużo czasu i uwagi. Po drugie, że z ust biskupa kilkakrotnie padły słowa o tym, że ksiądz dostał konkretne zalecenia w celu uzdrowienia relacji z panią X. i parafianami. Po trzecie wreszcie, że

przy którymś z kolejnych spotkań biskupa miała już prawo rozboleć głowa od poziomu emocji... Starał się je tonować.

Skarżący się parafianie, szczególnie już po tym, jak otrzymali pismo od prawnika proboszcza, zaczęli naciskać na przeniesienie go do innej parafii.

– „Gdzie mam go przenieść w środku roku? Do (tu: nazwa wsi poza Toruniem)? Przecież tam pani X. też dojedzie” – takie mniej więcej słowa usłyszeliśmy – relacjonują.

Biskup starał się wytłumaczyć wiernym, w jakim położeniu jest także sam ksiądz. Nie krył, że od niego słyszał o złym stanie psychicznym mającym być skutkiem wywołania tematu. Proboszcz czuł się przez grupkę parafian wręcz śledzony, monitorowany, stalkowany. Wchodzenia z wiernymi na drogę sądową przełożony mu jednak nie zalecał, tak samo jak i im.

Generalnie liczył chyba na to, że po zwolnieniu z kuchni „konfliktogennej pani X.” obie strony (proboszcz i skarżący się) dadzą sobie przestrzeń, czas, uspokoją emocje i w przyszłości poprawnie przynajmniej ułożą stosunki. Padały też często słowa o tym, by „podejść ewangelicznie”, mieć dla siebie wzajemną wyrozumiałość – tak to wynika z relacji parafian.

Nasza redakcja o sytuacji w parafii i kroki, które przedsięwzięła Kuria Diecezjalna Toruńska zapytała jej rzecznika. – Informuję, że wyjaśnienia księdza proboszcza dotyczące tej sytuacji są zgodne z prawdą i wystarczające. A wtrosce o dobra osobiste osób, o których mowa w artykule nie będę wypowiadał się w tej sprawie – przekazał nam drogą mailową ks. Paweł Borowski.

Internetowa opinia publiczna: „Dajcie chłopu spokój!”

„Celibat powinien być zniesiony. Tyle w temacie” – spośród blisko trzystu komentarzy, które pojawiły się pod naszą pierwszą publikacją, ten – krótki i zwięzły – zebrał błyskawicznie ponad setkę polubień. O czym to świadczy? Przynajmniej o podejściu naszych internautów do podobnych spraw jak ta opisywana.

„Lepsza baba niż ministrant”, „Prawosławni od dawna nie mają z tym problemu”, „Dajcie chłopu spokój”, „Ewangelicy mają szczęśliwe rodziny” – komentarze w tym tonie dominują.

Widać wyraźnie, że zarówno ludzie dobrze znający realia opisywanej parafii oraz bohaterów tej historii, jak i ci nieznaną sprawę, skłonni są proboszcza rozgrzeszyć. Oczywiście, pod warunkiem, że w ogóle jest z czego – wszak on sam zapewnia przecież, że ten rzekomy romans to pomówienie. ©

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE
PANORAMA

Program telewizyjny

FILM SF PIĄTEK TVN 20:00

Aquaman i Zaginione Królestwo

Superbohater Arthur Curry, zwany Aquamanem (Jason Momoa), prowadzi spokojne życie jako król Atlantydy i ojciec rodziny. Pewnego dnia jednak jego stary wróg, Czarna Manta (Yahya Abdul-Mateen II), pojawia się ponownie. Jest potężniejszy niż kiedykolwiek i zdeterminowany, by pomścić ojca i zniszczyć wszystko, co jest mu drogie. Artur musi zwrócić się do swojego uwiecznionego i urażonego brata Orma (Patrick Wilson), odłożyć na bok dzielące ich różnice i połączyć siły. Zamierzają wspólnie ocalić rodzinę, Atlantyde i świat przed zagładą. Muszą powstrzymać Czarną Mantę przed użyciem przeklętego Czarnego Trójęzbu do

przegrzania świata podczas poszukiwań zaginionego siódmego królestwa mórz. „Aquaman i Zaginione Królestwo” to kontynuacja filmu „Aquaman” z 2018 roku oraz piątnasty i ostatni film z rozszerzonego uniwersum DC. Sam Jason Momoa mówił, że nie będzie trzeciej części Aquamana.

FILM WOJENNY SOBOTA TVP 121:35

Przełęcz ocalonych

Bardzo dobrze przyjęty przez krytykę film nawiązuje do biografii Desmond-Dossa, żołnierza Armii Stanów Zjednoczonych. Należał on do wiernych Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, odmawiał dotykania broni i zabijania. Pełnił służbę wojskową podczas II wojny światowej, był sanitariuszem. Ratował życie swoich żołnierzy, jak i rannych z armii wroga. Akcja filmu rozgrywa się w czasie, gdy wojna ma się już ku końcowi. Armia amerykańska toczy ciężkie walki z Japończykami na Pacyfiku. Rozpoczyna się amerykański desant na japońską wyspę Okinawa. Zdobyć te wyspy może oznaczać ostateczną klęskę Japonii. Wśród setek tysięcy amerykańskich żołnierzy jest także Desmond Thomas Doss, sanitariusz, który

ze względu na przekonania religijne odmawia używania broni. Oskarża się go o tchórzostwo. Po bitwie o Okinawę to Desmond Doss staje się bohaterem. Podczas najcięższych starć ryzykuje własne życie, ratując innych, bez względu na to, po jakiej stronie walczą. Tak rodzi się legenda bezbronnego żołnierza.

Bodyguard

Rachel Marron (Whiney Houston) jest sławną piosenkarką, u szczytu kariery i sławy. Ma miliony fanów, ma również wrogów. Jeden z tych ostatnich wysłał do niej listy z pogróżkami. Rachel o nich nie wie. Anonimy odbiera jej agent Bill. Dopiero, gdy okazuje się, że przesyławca gwiazdy odważył się wkraść do jej domu, Bill decyduje się wynająć zawodowego ochroniarza. Jego wybór pada na Franka Farmera (Kevin Costner), byłego agenta służb specjalnych. Rachel, przed którą wszyscy ukrywają prawdę o grożącym jej niebezpieczeństwie, od początku wrogo odnosi się do Franka. On stawia jeden warunek. Podejmie się pracy dla Rachel, jeżeli ona dowie się o anonimach. Nikt ze współpracowników piosenkarki nie ma odwagi jej wtajemniczyć. Rachel

przygotowuje się do występu w jednym z nocnych klubów Los Angeles. W garderobie znajduje anonim. Wtedy dopiero dowiaduje się prawdy. W czasie koncertu rozszalała publiczność ściąga Rachel ze sceny. Frankowi udaje się

ją uwolnić z rąk fanów i wyprowadzić z klubu tylnymi drzwiami. Po tych wydarzeniach Rachel już wie, że Frank jest jej niezbędny i daje jej poczucie bezpieczeństwa. „Bodyguard” to kinowy debiut aktorski Whitney Houston.

THRILLER
PONIEDZIAŁEK
TVN 7 20:00

Efekt motyla

20-letni Evan od dziecka miał problemy z pamięcią. Psycholog poradził mu prowadzenie dzienników. Zapisywanie faktów miało pobudzać jego pamięć. Po wielu latach chłopak odkrywa, że tomy zapisków są czymś więcej. Czytając je, w niewyjaśniony sposób przenosi się w czasie, staje się uczestnikiem tych wydarzeń, ma wpływ na ich bieg.

FILM SENSACYJNY
WTOREK
TVP 121:40

Świat to za mało

James Bond ma ustalić, kto zabił sir Roberta Kinga, właściciela szybów naftowych i strategicznych linii przesyłu surowców pod dnem Morza Kaspijskiego. Agent 007 musi też ochraniać córkę ofiary, spadkobierczynię King Enterprises, Elektry King. Okazuje się, że Elektra spiskuje z wrogiem i tylko udaje, że jest gotowa przyjąć ofertę Bonda.

WTOREK 26 Maja

TVP 1

DV3 IT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info
8.20 Okrasa kamie przepisy: Gotowanie na Wiśle **9.00** Ranczo (39): Szczęśliwe rozwiązanie **10.05** Komisarz Alex (48): Ostatni gem **11.00** Ojciec Mateusz (154): Disco **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Gołąb i jego krzątania – film dokumentalny **14.00** Złoty chłopak (298)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (930)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (4723)
18.35 Akacyjowa 38 (876)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
21.20 Jutro nie umiera nigdy
*** – film sensacyjny
W. Bryt./USA/Hiszp. 1997
Reż. Roger Spottiswoode, wyk. Pierce Brosnan, Jonathan Pryce, Michelle Yeoh
U wybrzeża Chin znika brytyjska fregata. Sprawcą afery jest Elliott Carver, jeden z najpotężniejszych ludzi. Bond rusza do akcji, by zapobiec wojnie.
23.30 24 godziny w Le Mans
*** – film sensac. USA 1971
Reż. Lee H. Katzin, wyk. Steve McQueen, Siegfried Rauch, Elga Andersen
1.20 Uślane różami
*** – komedia Francja 2020
2.55 Sztuczki – komediodramat
**** Polska 2007

TVP 2

DV3 IT

5.30 M jak miłość (1763) **6.20** Przysiań nad Biblią **6.50** Barwy szczęścia (3387)
7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.40** Rosół polski **12.10** Którędy po sztukę **12.30** Kolo fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (105) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (910): Monogamiczny gąsior – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (398)
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (106)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3387)
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3388) – serial Polska 2026
20.40 Kulisy M jak miłość – 25 lat!
20.55 M jak miłość
Odcinek jubileuszowy (po-wtórka). W Grabinie rodzina świętuje rozpoczęcie wakacji. Barbara znajduje przypadkiem stary list miłosny od Lucjana. Misiek i Hania nakręcają filmik, w którym pytają wszystkich członków rodziny, co dla nich znaczy szczęście.
21.55 Na sygnale (912): Live!
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23.25 Wszystko dla mojej matki
*** – dramat obycz. Polska 2019
1.10 Pojedynek na głosy
*** – komediodr. W. Bryt. 2019
3.05 Christopher Reeve – wieczny Superman
– film dok. Francja 2024

Polsat

DV3 IT

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjno-publicystyczny **8.30** Malanowski i Partnerzy (274, 275): Skradzione dziecko / Błękitna krew **9.30** Trudne sprawy (920, 921): Atrakcyjna córka podrywa partnera matki / Niepracujące małżeństwo **11.35** Gliniarze (799-801): Wyjątkowe dziecko / Cena wolności / Król życia **14.40** Dlaczego ja? (1575): Tajemniczy mężczyzna

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1172)
17.00 Gliniarze (1212)
18.00 Pierwsza miłość (4224)
Bartek ukrywa przed Emilką żądanie z Iloną. Pola dostaje prezenty od anonimowego nadawcy. W We-Medzie pojawia się ojciec Floriana, by przywrócić syna na praktykę.
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.25 Smak na każdą kieszeń
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Nie ma jak u mamy
W Toruniu wystąpią: Doda, Michał Wiśniewski, Alicja Szemplińska, Viki Gabor, Halina Mlynkova, Anna Wyszkoźni, Piotr Kupicha, Pectus i Rafał Brzozowski. Artyści wystąpią ze swymi Mamami.
22.40 Prometeusz
**** – film sf USA/W. Bryt. 2012
Reż. Ridley Scott, wyk. Noomi Rapace, Michael Fassbender, Charlize Theron
1.25 Niewidzialny człowiek
**** – horror Australia/USA 2020
4.05 Kabaretowa Ekstraklasa

TVN

DV3 IT

5.00 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! – magazyn **5.55** Ukryta prawda (1649) **6.50** Kuchenne rewolucje: Warszawa – Biostro „2020” **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku **11.25** Kuchenne rewolucje: „Pierogotka”, Kalisz / Pizzeria „Hot Devil Pizza”, Łódź **13.40** Ukryta prawda (1619-1620, 1693) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Szpital św. Anny (33) – serial obycz. Polska 2025
17.55 Detektywi (330)
19.00 Fakty
19.40 Raport Roland Garros
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4218)
20.50 Pan i pani Smith
*** – komedia sens. USA 2005
Reż. Doug Liman, wyk. Brad Pitt, Angelina Jolie, Adam Brody
Małżonkowie John i Jane są płatnymi zabójcami, ale ukrywają to przed sobą, wiodąc z pozoru nudne życie. Wszyscy zmienia się, gdy otrzymują nowe zlecenie – on ma zabić Jane, a ona – Johna.
23.20 Kuba Wojewódzki
0.30 Superwizjer
1.05 300: Początek imperium
*** – dramat hist. USA 2014
Reż. Noam Murro, wyk. Sullivan Stapleton, Eva Green, Lena Headey
3.20 Szpital św. Anny (98)
4.20 Uwaga! – magazyn
4.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (12): Wierzyby na wietrze – serial kryminalny USA/Kanada 2012

TVN 7

DV3 IT

8.45 Ukryta prawda (1304, 1378, 1379) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (999, 1000) **14.00** Detektywi (90) **15.00** Szpital św. Anny (126) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (18, 19) **18.00** Sekrety życia (26) **19.00** Ukryta prawda (1497) **20.00** ***
Wygrać ze śmiercią – film sens. USA 1990, reż. Bruce Malmuth, wyk. Steven Seagal
22.10 *** Constantine – horror USA/ Niemcy/Kan./W. Bryt. 2005, reż. Francis Lawrence, wyk. Keanu Reeves **0.40** *** Batman i Robin – film fant. USA/W. Bryt. 1997, reż. Joel Schumacher, wyk. George Clooney

TVP Kultura

DV3 IT

10.00 Zmiennicy (3) **11.05** *** U Pana Boga za piecem – komedia Polska 1998
12.55 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki **13.30** *** Życie jako śmierć – choroba przenoszona drogą płciową – dramat Polska/Francja 2000 **15.20** *** Braciszek – film biogr. Polska 2007 **17.10** Zmiennicy (4) **18.25** Mody Polskie **19.05** Czesław Wołłejko – aktor i poeta **20.00** Teatr TV: Dział wieczerz arszenik – Polska 1973 **21.35** *** Billy Elliot – komediodr. W. Bryt./Francja 2000 **23.35** Minotaur Picasso

TVP Sport

DV3 IT

9.00 Koszykówka: NBA: 3. runda **10.05** Magazyn Betclic 2. Ligi **10.45** Magazyn Betclic 1. Ligi **12.10** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: 34. kolejka **14.15** Gol **15.05** Gala PKO BP Ekstraklasy **16.35** Gol **17.30** Piłka kobiet **18.30** Prezentacja trasy Tour de Pologne **20.15** Retransmisja sportowa **22.00** Sportowy wieczór **22.35** Piłka nożna: Puchar Portugalii: Finał w Oeiras: Sporting CP – SCU Torreense **0.45** Boks: Moreno Fendero – William Langston **1.35** Boks: Jose Valenzuela – Diego Torres

TV 4

DV3 IT

6.00 Strażnik Teksasu (21, 22) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (119) **8.55** Policjantki i policjanci (446, 447) **10.55** Na ratunek 112 (1173, 472) **11.55** Dlaczego ja? (1533, 1534) **13.55** Trudne sprawy (1295-1297) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (54) **18.00** Policjantki i policjanci (1431, 1432) **20.00** Uroczysko (258) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1037) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (154) **22.40** *** Osadzony – film sensac. USA 1989, reż. John Flynn, wyk. Sylvester Stallone, Donald Sutherland **0.50** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

DV3 IT

11.50 Święty na każdy dzień **12.03** Informacje **12.20** Pastuszek **13.05** Puszczka Białowieska – leśny cmentarz **13.30** Msza św. z Jasnej Góry **14.30** Powołanie w powołaniu **15.00** Sarid **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakow. **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

TV Puls

DV3 IT

6.00 Policjanci z Miami (20, 21) **8.00** Kobra – oddział specjalny (12, 13) **10.00** Triumf miłości (163, 164) **12.00** Nie igraj z aniołem (82) **13.00** Wspaniałe stulecie (16) **14.00** Kurierzy (2) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (719, 480) **17.00** Kurierzy (3) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (960, 961) **20.00** *** Droga bez odwrotu – thriller USA 2023 **22.35** *** Jestem zemstą – film sens. USA 2016 **0.10** *** Burza – film akcji USA 2015 **2.15** Dzielnica strachu (477) **3.10** Menu na miarę (5, 6)

ŚRODA 27 Maja

TVP 1	DVB T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info 8.25 Okrasa łamie przepisy 9.05 Ranczo (40): Szkok poporodowy 10.05 Komisarz Alex (49): Zakazany owoc 11.05 Ojciec Mateusz (155): Żart 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogo-goda 12.35 Magazyn rolniczy 12.55 Historia leniwa – film dokumentalny Austria 2025 14.00 Złoty chłopak (299)	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (931) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.00 Klan (4724) 18.35 Akacyjowa 38 (877) 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 (L) Piłka nożna: Mecz towarzyski we Wrocławiu: Polska – Reszta Świata 22.35 Smuga cienia *** – dramat psychologiczny Polska/W. Bryt. 1976 Reż. Andrzej Wajda, wyk. Marek Kondrat, Graham Lines, Tom Wilkinson Po nagłej śmierci kapitana młody oficer marynarki handlowej, Polak z pochodzenia, po raz pierwszy obejmuje dowództwo. Musi sprowadzić statek z Bangkoku do Singapuru. 0.25 Jutro nie umiera nigdy *** – film sensacyjny W. Bryt./USA/Hiszpania 1997 2.25 Magazyn Ekspresu Reporterów 3.20 Pograbek – dramat **** obyczaj. Polska 1992	

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

CZWARTEK 28 Maja

TVP 1	DVB T
7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Pełnia wiary 8.00 Serwis Info 8.25 Okrasa łamie przepisy: Potrawy z młodej kapusty 9.05 Ranczo (41): Sztormy emocjonalne 10.10 Komisarz Alex (50): Morderczy plan 11.05 Ojciec Mateusz (156): Suknia 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.35 To się opłaca 12.50 Abruzja – klejnot Włoch. Dzika Natura – film dok. Austria 2025 14.00 Złoty chłopak (300)	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (932) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.00 Klan (4725) 18.35 Akacyjowa 38 (878) 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Omniбус – szybcy i mądrzy – teleturniej 21.20 Ojciec Mateusz (450) Na polecenie biskupa ksiądz Mateusz bada przypadek siostry Łucji, by ustalić, czy cierpiąca na zaburzenia zakonnica wymaga egzorcyzmów. Tymczasem zostaje zamordowa-ny hipnoterapeuta. 22.20 Sprawa dla reportera 23.25 Dekady Diany: Lata dzie-więdziesiąte – serial dok. 0.15 Powrót (5) 1.05 24 godziny w Le Mans *** – film sensac. USA 1971 Reż. Lee H. Katzin, wyk. Steve McQueen 2.55 Sprawa dla reportera 3.50 Misja: Morze Śródziemne. Podwodne muzeum – film dok. Francja 2023	

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	DVB T
5.25 Telezakupy TV Okazje 6.00 No-wy dzień – magazyn informacyjny 8.30 Malanowski i Partnerzy (276, 277): Otru-ta i zgwalcona / Zabójcza intryga 9.30 Trudne sprawy (922, 923): Kochanie, twój kochanek jest naciągaczem / Julka wyrzuciła nasze życie do góry nogami 11.35 Gliniarze (802-804): Scarlett / Cór-ka mamotrawna / Lokalne piekło 14.40 Dlaczego ja? (1576): Niechciany powrót	
15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1173) 17.00 Gliniarze (1213) 18.00 Pierwsza miłość (4225) – serial Polska 2026 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.25 Smak na każdą kieszeń 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Nie ma mocnych **** – komedia Polska 1974 Reż. Sylwester Chęciński, wyk. Wacław Kowalski, Wła-dysław Hańcza, Anna Dymna 22.40 Chiński zodiak *** – komedia sensacyjna Hongkong/Chiny 2012 Reż. Jackie Chan, Oliver Platt, Laura Weissbecker Asian Hawk z grupą najem-ników podróżują po całym świecie w poszukiwaniu wyko-nanych z brązu głów dwuna-stu zwierząt, symbolizujących chińskie znaki zodiaku. 1.00 Jutro będzie film *** – komedia USA 2010 3.15 Nasz nowy dom 4.40 Disco gramy!	

TVN	DVB T
5.20 Nauka jazdy (11) 5.40 Uwaga! (8001) 5.55 Ukryta prawda (1650) 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Gusto Kuchnia i Wino”, Bydgoszcz 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny 11.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 11.25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Pod przykryką”, Gdańsk / „Jani Sushi”, Tarnów 13.40 Ukryta prawda (1621-1622, 1694)	
16.50 Szpital św. Anny (34) 17.55 Detektywi (267) 19.00 Fakty 19.40 Raport Roland Garros 19.55 Uwaga! – magazyn 20.15 Na Wspólnej (4219) – serial Polska 2026 20.50 Kiler – komedia sensacyjna **** Polska 1997 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Cezary Pazura, Janusz Rewiński, Jerzy Stuhr Nieśmiały 30-letni tak-sówkarz Jurek Kiler przez pomyłkę zostaje uznany przez policję za profesjonalnego zabójcę. Absurdalny błąd pociąga za sobą serię prze-dziwnych sytuacji. 23.05 Kiler-ów 2-óch – komedia *** kryminalna Polska 1999 Reż. Juliusz Machulski, wyk. Cezary Pazura, Janusz Rewiński, Jan Englert 1.25 Wielki Szu ***** – film sensac. Polska 1983 Reż. Sylwester Chęciński 3.35 Szpital św. Anny (99) 4.30 Uwaga! – magazyn 4.50 Śmierć Diany: dwa śledztwa: To nie był wypa-dek – serial dok. USA 2022	

TVN 7	DVB T
6.50 Szkoła (679, 680) 8.45 Ukryta prawda (1305, 1380, 1381) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (1002-1004) 14.00 Detektywi (91) 15.00 Szpital św. Anny (127) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (20, 21) 18.00 Sekrety życia (27) 19.00 Ukryta prawda (1498) 20.00 **** Dar – thriller USA/Austra-lia/Chiny 2015, reż. Joel Edgerton 22.20 *** Elita złodziei – film sensac. USA/Fin-landia 2021, reż. Renny Harlin, wyk. Pierce Brosnan 0.20 *** Zawsze jest czas na miłość – komedia rom. W. Bryt./Belg. 2017, reż. Joel Hopkins, wyk. Diane Keaton	
6.50 Szkoła (679, 680) 8.45 Ukryta prawda (1305, 1380, 1381) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (1002-1004) 14.00 Detektywi (91) 15.00 Szpital św. Anny (127) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (20, 21) 18.00 Sekrety życia (27) 19.00 Ukryta prawda (1498) 20.00 **** Dar – thriller USA/Austra-lia/Chiny 2015, reż. Joel Edgerton 22.20 *** Elita złodziei – film sensac. USA/Fin-landia 2021, reż. Renny Harlin, wyk. Pierce Brosnan 0.20 *** Zawsze jest czas na miłość – komedia rom. W. Bryt./Belg. 2017, reż. Joel Hopkins, wyk. Diane Keaton	

TV 4	DVB T
6.00 Strażnik Teksasu (23, 24) 7.55 Bogaty dom – biedny dom (120) 8.55 Policjantki i policjanci (448, 449) 10.55 Na ratunek 112 (1114, 473) 11.55 Dlaczego ja? (1535, 1536) 13.55 Trudne sprawy (1298-1300) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (55) 18.00 Po-licjantki i policjanci (1432, 1433) 20.00 Uro-czyisko (259) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1038) 21.30 Sprawiedliwi. Trój-miasto (155) 22.40 *** Terytorium wroga – dramat Fr. 2011 0.50 Love Island. Wyspa miłości (49) 1.55 Hardkorowy lombard (5, 6) 2.55 Śmierć na 1000 sposobów (3)	
6.00 Strażnik Teksasu (23, 24) 7.55 Bogaty dom – biedny dom (120) 8.55 Policjantki i policjanci (448, 449) 10.55 Na ratunek 112 (1114, 473) 11.55 Dlaczego ja? (1535, 1536) 13.55 Trudne sprawy (1298-1300) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (55) 18.00 Po-licjantki i policjanci (1432, 1433) 20.00 Uro-czyisko (259) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1038) 21.30 Sprawiedliwi. Trój-miasto (155) 22.40 *** Terytorium wroga – dramat Fr. 2011 0.50 Love Island. Wyspa miłości (49) 1.55 Hardkorowy lombard (5, 6) 2.55 Śmierć na 1000 sposobów (3)	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TVN 7	DVB T
6.50 Szkoła (682, 683) 8.45 Ukryta prawda (1306, 1382, 1383) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (1005-1007) 14.00 Detektywi (92) 15.00 Szpital św. Anny (128) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (22, 23) 18.00 Sekrety życia (28) 19.00 Ukryta prawda (1499) 20.00 ★ Norbit – komedia USA 2007, reż. Brian Robbins, wyk. Eddie Murphy 22.15 ***** Równi goście – komedia sens. USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe 0.40 *** Czyja to kochanka? – komedia Fr./Wł./Belg. 2006, reż. Francis Veber, wyk. Gad Elmaleh 2.25 Żyjąc z potworem (17)	
6.50 Szkoła (682, 683) 8.45 Ukryta prawda (1306, 1382, 1383) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (1005-1007) 14.00 Detektywi (92) 15.00 Szpital św. Anny (128) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (22, 23) 18.00 Sekrety życia (28) 19.00 Ukryta prawda (1499) 20.00 ★ Norbit – komedia USA 2007, reż. Brian Robbins, wyk. Eddie Murphy 22.15 ***** Równi goście – komedia sens. USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe 0.40 *** Czyja to kochanka? – komedia Fr./Wł./Belg. 2006, reż. Francis Veber, wyk. Gad Elmaleh 2.25 Żyjąc z potworem (17)	

TV 4	DVB T
6.00 Strażnik Teksasu (25, 26) 7.55 Bogaty dom – biedny dom (121) 8.55 Policjantki i policjanci (450, 451) 10.55 Na ratunek 112 (1115, 474) 11.55 Dlaczego ja? (1537, 1538) 13.55 Trudne sprawy (1301-1303) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (536) 18.00 Policjantki i policjanci (1433, 1434) 20.00 Uroczyisko (260) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1039) 21.30 Spra-wiedliwi. Trójmiasto (156) 22.40 *** Purpurowe rzeki – thriller Francja 2000, reż. Mathieu Kassovitz, wyk. Jean Reno, Vincent Cassel 0.50 Love Island. Wyspa miłości (50)	
6.00 Strażnik Teksasu (25, 26) 7.55 Bogaty dom – biedny dom (121) 8.55 Policjantki i policjanci (450, 451) 10.55 Na ratunek 112 (1115, 474) 11.55 Dlaczego ja? (1537, 1538) 13.55 Trudne sprawy (1301-1303) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (536) 18.00 Policjantki i policjanci (1433, 1434) 20.00 Uroczyisko (260) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1039) 21.30 Spra-wiedliwi. Trójmiasto (156) 22.40 *** Purpurowe rzeki – thriller Francja 2000, reż. Mathieu Kassovitz, wyk. Jean Reno, Vincent Cassel 0.50 Love Island. Wyspa miłości (50)	

TVN	DVB T
5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda (1651) 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Karpiełówka”, Warszawa 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-pu-blicystyczny 11.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 11.25 Kuchenne re-wolucje: Restauracja „Złota kura”, Elbląg / Łódź – Burger i Spółka 13.40 Ukryta prawda (1623-1624, 1695) – serial fabu-larno-dokumentalny Polska 2024	
5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda (1651) 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Karpiełówka”, Warszawa 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-pu-blicystyczny 11.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 11.25 Kuchenne re-wolucje: Restauracja „Złota kura”, Elbląg / Łódź – Burger i Spółka 13.40 Ukryta prawda (1623-1624, 1695) – serial fabu-larno-dokumentalny Polska 2024	

TVP Kultura	DVB T
7.50 WTEM 8.00 Przysłań nad Biblią 8.15 Informacje kulturalne 8.45 Kolekcja 9.05 Studio Kultura – niedziela z... 10.00 Zmien-nicy (5) 11.10 *** Poznań '56 – dramat spot. Polska 1996 13.10 Reżyserzy 14.10 *** Legenda Tatr – dramat Polska 1995 16.10 Zmien-nicy (6) 17.15 Wydarzenie ak-tualne 17.50 Fenomen Fogga 19.00 Grand Press Photo – nagrody 21.10 ***** Człowiek z żelaza – dramat Polska 1981 23.50 Dzień, w którym umarła gwiazda roc-ka 0.25 Video Killed the Radio Star	
7.50 WTEM 8.00 Przysłań nad Biblią 8.15 Informacje kulturalne 8.45 Kolekcja 9.05 Studio Kultura – niedziela z... 10.00 Zmien-nicy (5) 11.10 *** Poznań '56 – dramat spot. Polska 1996 13.10 Reżyserzy 14.10 *** Legenda Tatr – dramat Polska 1995 16.10 Zmien-nicy (6) 17.15 Wydarzenie ak-tualne 17.50 Fenomen Fogga 19.00 Grand Press Photo – nagrody 21.10 ***** Człowiek z żelaza – dramat Polska 1981 23.50 Dzień, w którym umarła gwiazda roc-ka 0.25 Video Killed the Radio Star	

TV Puls	DVB T
8.00 Kobra – oddział specjalny (14, 15) 10.00 Triumf miłości (167, 168) 12.00 Nie igraj z aniołem (84) 13.00 Wspaniałe stule-cie (18) 14.00 Kurierzy (4) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (481, 482) 17.00 Kurierzy (5) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (962, 963) 20.00 *** Wakacje Jasia Faso-li – komedia W. Bryt./Fr./Niemcy/USA 2007 22.00 *** Johnny English: Nokaut – ko-media W. Bryt./Fr./USA/Chiny 2018 23.50 *** Jak dogryźć mafii – komedia sens. USA 2017 1.55 Dzielnica strachu (442)	
8.00 Kobra – oddział specjalny (14, 15) 10.00 Triumf miłości (167, 168) 12.00 Nie igraj z aniołem (84) 13.00 Wspaniałe stule-cie (18) 14.00 Kurierzy (4) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (481, 482) 17.00 Kurierzy (5) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (962, 963) 20.00 *** Wakacje Jasia Faso-li – komedia W. Bryt./Fr./Niemcy/USA 2007 22.00 *** Johnny English: Nokaut – ko-media W. Bryt./Fr./USA/Chiny 2018 23.50 *** Jak dogryźć mafii – komedia sens. USA 2017 1.55 Dzielnica strachu (442)	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 31 Maja

TVP 1 D3 T 7.00 Msza św. w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.55 Alternatywy 4 (8): Wesele 9.55 Ojciec Mateusz (159): Złoty interes 10.55 Komisarz Alex (320) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Portret kapłana: o. Tadeusz OSPPE 13.10 Szop mówi stop – bezpieczna polana – musical Polska 2026 14.25 Dom (18): Trzecie kłamstwo 16.05 Jaka to melodia? 17.00 Telexpress 17.20 (L) Piłka nożna: Mecz towarzyski: Polska – Ukraina 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Empire State: Ryzykowna *** gra – dramat kryminalno-obyczaj. USA 2013 Reż. Dito Montiel, wyk. Liam Hemsworth, Michael Angarano, Dwayne Johnson 22.10 Miłość, ślub i inne *** nieszcześćcia – komedia romantyczna USA 2020 Reż. Dennis Dugan, wyk. Maggie Grace, Diane Keaton, Jeremy Irons Kilka historii miłosnych. Wśród bohaterów opowieści są: nadąsany pracownik cateringu, który nawiązuje relację z niedowidzącą kobietą, początkująca organizatorka wesel i pilot wycieczek zakochany w jednej z uczestniczek. 23.55 Przełęcz ocalonych **** – film wojenny USA/Australia 2016 2.15 Psy 2. Ostatnia krew *** – film sens. Polska 1994 4.00 Jaka to melodia?	TVP 2 D3 T 5.10 Barwy szczęścia (3390, 3391) – serial obyczajowy Polska 2026 6.25 25 lat M jak miłość. Nasz srebrny jubileusz 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.15 Domowe patenty – felieton 11.25 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny 11.55 Café Fogg – show 14.00 Familiada – teleturniej 14.35 Kolo fortuny – teleturniej 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Big Cyc – show 16.15 Tak to leciało! – teleturniej 17.15 Harald i Sonja: miłość wbrew regułom (2) – serial hist. Norwegia/Szwecja 18.20 Pan Mama (57) 18.55 Kocham Cię, Polsko! – quiz 20.20 Postaw na milion 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Labirynt – thriller USA 2013 **** Reż. Denis Villeneuve, wyk. Hugh Jackman, Jake Gyllenhaal, Viola Davis Córka Dovera zostaje porwana. Trop prowadzi do samochodu, który zaparkowano w miejscu zniknięcia. Kierowca zostaje aresztowany, ale z braku dowodów trzeba go wypuścić. Dover bierze sprawy w swoje ręce. 0.55 Krucjata. Znak bliźniąt (11) – serial krym. Polska 2024 1.45 Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu – komedia rom. Włochy/Hispania/USA/W. Bryt./Szwecja 2015 Reż. Ella Lemhagen, wyk. Sarah Jessica Parker, Raoul Bova, Claudia Cardinale 3.20 Akacyjowa 38 4.35 Na dobre i na złe	Polsat D3 T 5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjny 8.00 Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny 12.00 Gdzie jest Nemo – film animowany USA 2003, dub. Krzysztof Globisz, Joanna Trzecieńska, Paweł Wawrzecki 14.20 *** Mój przyjaciel szpieg – komedia sensacyjna USA/Kanada 2020, reż. Peter Segal 16.35 Jak poślubić milionera? *** – komedia rom. Polska 2019 Reż. Filip Zylber, wyk. Małgorzata Socha, Michał Malinowski, Julia Wieniawa 18.50 Wydarzenia 19.35 Państwo w państwie 20.00 Koniec świata, czyli *** Kogel Mogel 4 – komedia Polska 2022 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Katarzyna Łaniewska 22.05 R.I.P.D. Agenci z zaświatów *** – komedia USA 2013 Reż. Robert Schwentke, wyk. Jeff Bridges, Ryan Reynolds, Kevin Bacon Nick ginie na służbie i zostaje zwerbowany przez Departament Spoczynku w Pokoju (R.I.P.D.). Jego partnerem zostaje szeryf z XIX wieku. Policjanci pochodzą z różnych epok, ale muszą połączyć siły, by chronić żywych przed niebezpiecznymi duszami. 0.10 Maszyna – komedia sensa- *** cyjna USA/Serbia 2023 2.35 Świat według Kiepskich (576-578) 4.40 Disco gramy!	TVN D3 T 5.15 Kto was tak urządził? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda (1654) 6.50 Bez kompleksów (4) – reality show Polska 2025 2025 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny 11.30 Co za tydzień 12.10 Bitwa o gości (12) – reality show Polska 2026 13.20 *** *** *** *** Wredne dziewczyny – komedia USA/Kanada 2004, reż. Mark Waters, wyk. Lindsay Lohan, Rachel McAdams 15.25 Aquaman i Zaginione *** Królestwo – film sf USA 2023 Reż. James Wan, wyk. Jason Momoa, Patrick Wilson, Yahya Abdul-Mateen II 18.00 Kuchenne rewolucje: Cieszyn – Winarnia u Czecha 19.00 Fakty 19.35 Raport Roland Garros 19.45 Poszukiwacze zaginionej *** arki – film przyg. USA 1981 Reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Karen Allen, Paul Freeman Indiana Jones wyrusza do Egiptu, gdzie odkryto miejsce przechowywania Arki Przymierza. Musi zrobić wszystko, by nie dopuścić, aby artefakt znalazł się w rękach Niemców. 22.10 Lejdis – komedia obyczaj. *** Polska 2008 Reż. Tomasz Konecki, wyk. Edyta Olszówka, Anna Dereszowska, Izabela Kuna 1.00 Sanktuarium – film przyg. *** Australia/USA 2011 Reż. Alister Grierson 3.20 Superwizjer 3.55 Uwaga! – magazyn 4.15 Szpital św. Anny (102)	TVN 7 D3 T 6.10 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie (15) 7.05 New Looney Tunes (16-18) 7.50 Kosmiczny mecz II: Nowa era – film anim. USA/W. Bryt./Singapur/Kan./Australia 2021 10.15 Ukryta prawda (1381-1385) 15.20 Detektywi (318, 319) 17.25 Sonic: Szybki jak błyskawica II – film anim. USA/Jap./Kan./W. Bryt. 2022 20.00 *** *** *** *** Na skraju jutra – film sf USA 2014 22.35 ★ Heroski – film przygodowy USA/W. Bryt. 2023 0.20 *** *** *** 41 dni nadziei – film biograf. USA/Isr./Hongk. 2018 2.25 Żyjąc z potworem (20) 3.25 Fachowcy (15) 4.05 Usterka (2)	TV 4 D3 T 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (183) 6.55 Wielkie tajemnice historii (5, 6) 8.40 Galileo (1200, 1201) 10.45 *** *** *** *** Godzilla – film sensac. USA/Jap. 1998, reż. Roland Emmerich, wyk. Matthew Broderick, Jean Reno 13.40 *** *** *** *** Geneza planety małej – film sf USA/W. Bryt./Kan. 2011 15.50 *** *** 1000 lat po Ziemi – film sf USA 2013, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Jaden Smith, Will Smith 17.55 Uroczysko (255-258) 20.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (153-156) 0.00 STOP Drogówka (349) 1.00 Wielkie tajemnice historii (7, 8) 2.55 Interwencja (5908, 5909)
TVP Kultura D3 T 11.15 *** *** *** *** *** Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy – film obycz. Polska 1973 12.20 Maria Montessori, wizjonerka 13.55 W poszukiwaniu dobrego filmu 14.35 *** *** *** *** *** Zgadnij, kto przyjdzie na obiad – komediodr. USA 1967 16.30 Dobry tytuł 17.15 Studio Kultura – niedziela z... 18.05 Złote płyty zespołu Dwa Plus Jeden 19.20 Kobiela na plaży 20.00 *** *** *** *** *** Pół żartem, pół serio – komedia sensac. USA 1959 22.15 Kulturalni 23.10 Mark Rothko: obraz patrzy na ciebie 0.10 Przed Madrytem	TV Trwam D3 T 9.30 Msza święta z Jasnej Góry 10.30 Spór o Morskie Oko 11.00 Głos serca (125) 11.45 Muzyczne chwile 12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV 12.15 Papież Polak do rodaków 12.55 Ignacy Loyola 15.00 Wiesz to też Polska 16.10 Koncert życzeń 17.00 Natura et Homo 17.30 Sól Ziemi 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Baśniowy teatr lalek 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 22.00 Mocni Jego mocą 22.30 Muzyczne chwile 22.45 Jak wygrać małżeństwo?				
TVP Sport D3 T 9.45 Futbol totalny 11.00 (L) Wioslarstwo: PŚ w Sewilli: Finały 13.20 (L) Lekkoatletyka: Mityng Gwiazd na Rynku Kościuszki w Białymstoku: World Athletics Continental Tour Bronze 15.55 Mundial 2026: Legenda miejskie 16.30 Studio 17.20 (L) Piłka nożna: Mecz towarzyski: Mecz we Wrocławiu: Polska – Ukraina 20.15 Studio 20.40 (L) Piłka nożna: Betclit 1. Liga: Baraż – finał 23.30 Lekkoatletyka: Goldenes Oval Dresden: World Athletics Continental Tour Silver 1.25 Droga do mundialu	TV Puls D3 T 8.15 Don Matteo: Boski detektyw (7, 8) 10.20 Zaklinaczka duchów (57, 58) 12.25 *** *** Johnny English: Nokaut – komedia W. Bryt./Fr./USA/Chiny 2018 14.15 *** *** Kariera frajera – komedia USA 1998 15.55 *** *** Dziewczyna z Jersey – komedia USA 2004 18.15 *** *** Wakacje Jasia Fasoli – kom. W. Bryt./Fr./Niemcy/USA 2007 20.00 *** *** Kandahar – film sensac. USA/Arab. Saud. 2023 22.20 *** *** *** *** Jeden gniewny człowiek – thriller W. Bryt./USA 2021 0.55 *** *** Syberia – film kryminal. Niemcy 2018				

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 1 Czerwca

TVP1

D3

T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.20** Czerdziestolatek (1): Toast, czyli bliżej niż dalej **9.10** Ranczo (44): Polityka i czary **10.10** Komisarz Alex (53): Lista śmierci **11.05** Ojciec Mateusz (160): Jama **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznesa **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Prawdziwy Kubuś Puchatek – film dok. Niemcy 2024 **14.00** Złoty chłopak (302)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.25 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (935)
17.00 Telexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Reporterzy – magazyn
18.25 Akacyjowa 38 (880)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Kanato, czyli wyprawa do krainy wierszy – spektakl Polska 2026
Reż. Magdalena Malecka-Wippich, wyk. Anna Seniuk, Wiesław Komasa, Joanna Kierzkowska
21.25 Postscriptum: Kanato, czyli wyprawa do krainy wierszy
21.55 Midway – dramat wojenny ******* USA/Chiny 2019
Reż. Roland Emmerich, wyk. Ed Skrein, Patrick Wilson, Luke Evans
0.25 Dzieci duchy – film dok. Francja 2023
1.50 Biała sukienka – film ******* obyczaj. Polska 2003
Reż. Michał Kwieciński
3.05 W samo południe ******* – western USA 1952
Reż. Fred Zinnemann
4.40 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

D3

T

5.35 M jak miłość (1767) **6.25** Rodzina (nie od) święt **6.55** Barwy szczęścia (3324) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.30** Okrasa łamie przepisy **12.00** Rodzinka. pl (1): Ferie w domu – serial komediowy Polska 2011 **12.35** Kolo fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (110) – serial obycz. Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (845): Narzeczony zastępczy – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (402)
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (111)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3324)
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
20.55 Postaw na milion
21.50 Na sygnale (831, 832)
22.55 Ludzie i bogowie (1, 2) – serial hist. Polska 2020
Reż. Bodo Kox, wyk. Dawid Dziarkowski, Jacek Knap, Adam Wietrzyński
Warszawa, rok 1941. Sąd wydaje wyrok na Igo Syma. Za wykonanie wyroku jest odpowiedzialny oddział porucznika Leszka Zaręby, ps. Onyks, i kaprala Tadeusza Korzeniewskiego, ps. Dager.
0.40 Na tropach przeszłości (1) – serial krym. Francja 2023
1.40 Nasz dom w górach (1) – serial obycz. Niemcy 2018
2.35 Cztery pory roku w Hawanie (8) – serial krym. Hispania/Kuba 2016

Polsat

D3

T

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.30** Małanowski i Partnerzy (280, 281): Zabójcza eks / Spalisz się w piekło – serial fabul.-dokum. Polska 2011 **9.30** Trudne sprawy (1209, 1210): Pierścień szczęścia / Nowe zasłony – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **11.35** Gliniarze (811-813): Echa Hamburga / Brudny szmal / Wspólnik **14.40** Dlaczego ja? (1459): Chłopak mojej matki

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1056)
17.00 Gliniarze Śląsk (1) – serial krym. Polska 2026, wyk. Zbigniew Strzy, Agnieszka Wagner, Mateusz Gołowski
18.00 Pierwsza miłość (4228) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Czerwona jaskółka ******* – film sens. USA/Węgry 2018
Reż. Francis Lawrence, wyk. Jennifer Lawrence, Joel Edgerton, Matthias Schoenaerts
23.25 Detonator – thriller ******* USA/Rumunia 2006
Reż. Po-Chih Leong, wyk. Wesley Snipes, William Hope, Tim Dutton
Sonni ma eskortować Nadię do USA. Okazuje się, że poluje na nią handlarz bronią, który chce wydobyc od niej informację, gdzie ukryła 30 milionów dolarów.
1.40 Helikopter w ogniu – dramat ******* woj. USA/W. Bryt. 2001
4.50 Disco gramy!

TVN

D3

T

5.15 Jak to jest zrobione? (13) **5.40** Uwaga! (7721) **5.55** Ukryta prawda (1655) **6.50** Kuchenne rewolucje: Nowy Targ – „Na winklu” – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku **11.25** Kuchenne rewolucje: Cieszyn – Winarnia u Czecha / Restauracja „Gusto Kuchnia i Wino”, Bydgoszcz **13.40** Ukryta prawda (1627-1628, 1697)

16.50 Szpital św. Anny (37) – serial obycz. Polska 2025
17.55 Detektywi (120)
19.00 Fakty
19.40 Raport Roland Garros
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4221) – serial Polska 2026
20.50 Bitwa o gości – reality show
22.00 Ci, którzy życzą mi śmierci ******* – film sensacyjny USA/Kanada 2021
Reż. Taylor Sheridan, wyk. Angelina Jolie, Finn Little, Jon Bernthal
Nastolatek był świadkiem morderstwa i ściga go dwóch zabójców. Trafia pod opiekę strażaczki, która stara się go ochronić przed ścigającymi prześladowcami i pożarem otaczającego ich lasu.
0.00 Urodzony mistrz ******* – film akcji USA 2021
Reż. Alex Ranarivelo, wyk. Katrina Bowden, Dennis Quaid, Sean Patrick Flanery
2.25 Co za tydzień – magazyn
3.00 Szpital św. Anny (103)
4.00 Uwaga! – magazyn
4.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (15): Rabunek

TVN 7

D3

T

6.50 Szkoła (690, 691) **8.45** Ukryta prawda (1308, 1386, 1387) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (1011-1013) **14.00** Detektywi (94) **15.00** Szpital (740) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (26, 27) **18.00** Sekrety życia (30) **19.00** Ukryta prawda (1501) **20.00** ******* ******* ******* ******* ******* Efekt motyla – thriller USA/Kan. 2004, reż. Eric Bress, J. Mackye Gruber, wyk. Ashton Kutcher **22.25** ******* ******* ******* ******* ******* To nie tak, jak myślisz, kotku! – kom. Polska 2008 **0.40** ******* ******* ******* ******* ******* Constantine – horror USA/Niemcy/Kan./W. Bryt. 2005, reż. Francis Lawrence, wyk. Keanu Reeves **3.10** Mówię Wam (15)

TV 4

D3

T

6.00 Strażnik Teksasu (2, 3) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (123) **8.55** Policjantki i policjanci (454, 455) **10.55** Na ratunek 112 (1117, 476) **11.55** Dlaczego ja? (1541, 1542) **13.55** Trudne sprawy (1307-1309) **16.55** Policjantki i policjanci (1435) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (58) **19.00** Policjantki i policjanci (1371) **20.00** Uroczysko (157, 158) **21.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (105) **22.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (988) **23.00** ******* ******* ******* ******* ******* Purpurowe rzeki – thriller Fr. 2000 **1.10** Love Island. Wyspa miłości (2) **2.20** Hardkorowy lombard (8)

TVP Kultura

D3

T

10.45 ******* ******* ******* ******* ******* Zgadnij, kto przyjdzie na obiad – komediodr. USA 1967 **12.45** Pan Kleks – Wojna i miłość. Bajka dokumentalna **13.50** ******* ******* Zabawa w chowanego – film obycz. Polska 1986 **15.00** ******* ******* ******* ******* ******* Dama kameliowa – melod. Polska 1994 **16.55** Zmiennicy (7) **18.05** Dźwięk Nowego Jorku **18.55** Pan wzywał, Milordzie? (1) **20.00** ******* ******* ******* ******* ******* Licencja na zabijanie – film sens. W. Bryt./Meksyk/USA 1989 **22.20** Jak zostać Marilyn **23.30** ******* ******* ******* ******* ******* Pół żartem, pół serio – komedia sensac. USA 1959

TV Trwam

D3

T

11.20 Stan bezpieczeństwa państwa **11.30** Warto być ojcem **11.45** Muzyczne chwile **12.20** Skazani na Sybir **13.00** Dom Paderewskiego w ojczyźnie **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Mazurskim szlakiem piękna stworzenia **15.00** Brat Kalikst z Poczekajki **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Spotkanie Rodziny Radia Maryja **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką nad wodę w Polskę...

TVP Sport

D3

T

12.05 **(L)** Koszykówka uliczna 3x3: MŚ w Warszawie **14.25** Koszykówka: NBA **15.20** Dzień Dziecka na Stadionie Narodowym **15.40** Magazyn Betclit 2. Ligi **16.25** Magazyn Betclit 1. Ligi **18.25** **(L)** Koszykówka uliczna 3x3: MŚ (k): Czechy – Holandia, Polska – Madagaskar **19.30** Gala ORLEN Ekstraligi kobiet w Warszawie **20.35** **(L)** Koszykówka uliczna 3x3: MŚ (k): Holandia – Azerbejdżan, Polska – Czechy **22.10** Sportowy wieczór **22.40** Piłka nożna (k): Madrid CFF – FC Barcelona

TV Puls

D3

T

6.00 Policjanci z Miami (1, 2) **8.00** Kobra – oddział specjalny (16, 1) **10.00** Triumf miłości (171, 172) **12.00** Nie igraj z aniołem (86) **13.00** Wspaniałe stulecie (20) **14.00** Kurierzy (6) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (484, 485) **17.00** Kurierzy (7) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (964, 965) **20.00** ******* ******* ******* ******* ******* Jeden gniewny człowiek – thriller W. Bryt./USA 2021 **22.35** ******* ******* ******* ******* ******* Brygada ponad prawem – film sens. Fr. 2015 **0.15** ******* ******* ******* ******* ******* Droga bez odwrotu – thriller USA 2023 **2.30** Dzielnica strachu (443)

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

„Herbata cesarska” to sekret młodości i szczupłej sylwetki. Poprawia koncentrację i wspiera metabolizm

Monika Górska
redakcja@stronazdrowia.pl

Pijesz czarną lub zieloną herbatę, ale czy próbowałeś kiedykolwiek żółtej? Ten unikatowy napój pochodzi prosto z cesarskiego dworu, a proces produkcji jest bardzo precyzyjny i skomplikowany.

Żółta herbata to prawdziwy skarb wśród herbat, często nazywana „herbatą cesarską” ze względu na jej historyczną ekskluzywność i rzadkość. Była ona podawana wyłącznie na dworze cesarskim, a być może była przeznaczona tylko dla samego cesarza, stąd jej prestiżowy charakter. Jest to jedna z najmniej znanych i nierzadziej produkowanych odmian herbaty, pochodząca głównie z Chin. Wyróżnia się unikatowym procesem produkcji, który nadaje jej specyficzny smak i wyjątkowe właściwości zdrowotne.

Żółta herbata to rodzaj herbaty, który znajduje się gdzieś pomiędzy herbatą zieloną a oolong. Wytwarzana jest z liści tej samej rośliny – *Camellia sinensis* (herbata chińska) – co inne herbaty, jednak jej charakterystyczna żółta barwa naparu i delikatny smak wynikają z unikatowego procesu produkcji zwanego „żółknięciem” (menhuang).

Jak powstaje żółta herbata?

Proces produkcji żółtej herbaty jest niezwykle precyzyjny i wymaga dużego doświadczenia. Składa się z kilku kluczowych etapów.

Do jej przygotowania zbiera się najmłodsze pączki i pierwsze liście herbaty. Świeżo zebrane liście poddaje się krótkiemu wędzeniu, aby usunąć nadmiar wilgoci (lekkie suszenie). Następnie liście są krótko podgrzewane, podobnie jak w przypadku herbaty zielonej, w celu zatrzymania aktywności enzymatycznej i zapobieżenia dalszej oksydacji (fermentacji enzymatycznej).

Wtedy następuje najważniejszy etap produkcji, czyli „żółknięcie” (menhuang).

Po krótkim podgrzaniu wilgotne jeszcze liście są zawijane w specjalne płótno, papier lub układane w stosy i pozostawiane na kilkanaście godzin, a nawet 2-3 dni w wilgotnym środowisku. W tym czasie zachodzi kontrolowany proces „nieenzymatycznej oksydacji” lub „dojrzwiania mikrobiologicznego”.

Liście stopniowo zmieniają kolor na żółty, a ich smak staje się łagodniejszy, słodszy i pozbawiony goryczki typowej dla zielonych herbat. Po zakończeniu procesu żółknięcia liście są do-

kładnie suszone, aby zatrzymać dalsze zmiany.

Ten specyficzny proces nadaje żółtej herbacie jej charakterystyczny, słodkawy smak, delikatny aromat i słomkowo-żółty kolor naparu.

Jakie typy żółtej herbaty warto znać?

To prawdziwy klejnot w świecie herbat, ceniona za swój subtelny, złożony smak i delikatny aromat. Ma delikatny, łagodny i aksamitny smak. Wyraźne są naturalne nuty słodczy, czasem przypominające miód, karmel, orzechy, a nawet ziarna kukurydzy. W żółtej herbacie można wyczuć także nutę umami – głębokiego, słonego smaku, który dodaje złożoności.

Dzięki kontrolowanej oksydacji żółta herbata jest niemal pozbawiona goryczki i cierpkoci, które mogą pojawiać się w zielonych herbatach, zwłaszcza przy niewłaściwym parzeniu. Napar ma zazwyczaj jasnożółty, słomkowy lub bursztynowy kolor, a jego aromat jest świeży, lekko słodkawy i złożony.

Żółta herbata produkowana jest głównie w Chinach, a poszczególne typy różnią się regionem pochodzenia, surowcem (pączki, liście) oraz niuansami w procesie żółknięcia.

Oto kilka najbardziej znanych i cenionych odmian:

- **Junshan Yinzhen** – srebrne igły z góry Junshan – uważana za jedną z „Dziesięciu Wielkich Herbat Chin”. Wytwarzana wyłącznie z delikatnych, grubych pączków pokrytych srebrzystym męszkiem. Ma ona niezwykle delikatny, słodkawy smak z nutami orzechowymi i kwiatowymi. Napar ma piękny, jasnożółty kolor. Jest ona uznawana za jedną z najbardziej wykwintnych żółtych herbat.

- **Mengding Huangya** – żółte pączki z góry Mengding – produkowana z pączków i młodych listków. Ma świeży, orzeźwiający smak z nutami słodczy i lekką zbożową gębią. Napar jest jaśniejszy niż w Junshan Yinzhen. Często ma „roślinny”, ale przyjemny posmak.

- **Huoshan Huangya** – żółte pączki z Huoshan – kolejna odmiana z regionu słynącego z zielonych herbat, ale oferująca unikalny profil żółtej herbaty. Ma czysty, słodki smak z wyraźnymi nutami orzechowymi i lekko palonymi akcentami.

- **Dahongpao** – wielka szata (często mylony z oolong) – klasyczne Dahongpao to oolong. Jednak w niektórych tradycjach (takie jak rutyna i kwercetyna) in niektórych obszarach, nazwa ta bywa również przypisywana bardzo wysokiej jakości żółtym herbatom, które przechodzą in-

Żółta herbata to wyjątkowo rzadki i ekskluzywny napój, który był podawany tylko na dworze cesarza

tensywny proces żółknięcia, uzyskując niezwykłą głębię smaku. Jeśli spotkasz Dahongpao jako żółtą herbatę, jest to rarytas.

Żółta herbata zawiera w swoim składzie wiele cennych składników odżywczych wpływających na nasze zdrowie. Jest bogata w polifenole i antyoksydanty, które są silnymi przeciwutleniaczami. Dzięki temu zwalczają wolne rodniki, chroniąc komórki przed uszkodzeniami. Choć ich poziom może być nieco niższy niż w herbacie zielonej, nadal jest znaczący. Zawiera też flawonoidy takie jak rutyna i kwercetyna, które również działają przeciwutleniająco, wspierają układ krążenia i mają właściwości przeciwzapalne. Żółta herbata zawiera szereg aminokwasów, w tym L-teaninę. L-teanina jest znana z działania relaksującego i poprawiającego koncentrację, bez wywoływania senności. Wpływa również na smak herbaty, nadając jej charakterystyczny posmak „umami” i słodczy. Ma też bardzo mało teiny (pochodna kofeiny), dużo mniej niż kawa czy czarna herbata. Dzięki temu działa łagodniej pobudzająco, poprawia koncentrację i energię, ale bez efektu „roztrzęsienia” czy problemów ze snem. Dzięki temu można ją pić nawet wieczorem, przed snem.

Żółta herbata ma nie tylko wyjątkowy smak i kolor, ale również wiele cennych właściwości zdrowotnych, podobnych do zielonej herbaty, lecz często o łagodniejszym działaniu:

- **odmładza** – podobnie jak zielona herbata, żółta herbata jest bogata w polifenole, flawonoidy (takie jak rutyna i kwercetyna) i katechiny. Te silne przeciwutleniacze zwalczają wolne rodniki, chronią komórki przed uszkodzeniami i opóźniają procesy sta-

żenia się organizmu. Mogą wspierać profilaktykę chorób nowotworowych (szczególnie raka żołądka, jelita grubego i prostaty),

- **wzmacnia serce i wspiera układ krążenia** – regularne picie żółtej herbaty może przyczynić się do obniżenia poziomu „złego” cholesterolu LDL, regulacji ciśnienia krwi oraz poprawy funkcji tętnic. Dzięki temu wspomaga profilaktykę miażdżycy, zawałów serca i udarów mózgu,

- **poprawia trawienie** – uważa się, że żółta herbata korzystnie wpływa na układ pokarmowy, łagodząc dolegliwości żołądkowe i wspomagając trawienie. Jest również delikatniejsza dla żołądka niż niektóre inne herbaty, bo zawiera bardzo mało teiny, czyli pochodnej kofeiny,

- **wsparcie dla wątroby** – badania sugerują, że regularne spożywanie żółtej herbaty może przyczynić się do ochrony wątroby przed uszkodzeniami,

- **niska zawartość kofeiny (teiny)** – ze względu na unikalny proces produkcji, żółta herbata ma niższą zawartość kofeiny (poniżej 1 proc.) w porównaniu do zielonej czy czarnej herbaty. Dzięki temu jest łagodniejsza, mniej pobudzająca i może być spożywana nawet wieczorem bez obaw o problemy ze snem. Niektóre odmiany, jak Kekecha, mają wręcz zerową zawartość kofeiny i wysoką teobrominy,

- **oczyszcza z toksyn** – podobnie jak czerwona herbata (pu-erh), żółta herbata ma działanie oczyszczające – wspiera organizm w wychwytywaniu i usuwaniu toksyn oraz zbędnych substancji,

- **pomaga w odchudzaniu** – może przyczyniać się do poprawy metabolizmu, co pośrednio wspiera utrzymanie zdrowej masy ciała,

- **wzmacnia odporność** – zawarte w niej witaminy (np. z grupy B, C, A, E, K) oraz minerały wspierają ogólną odporność organizmu.

Żółta herbata to niezwykle napój, który łączy w sobie subtelne doznania smakowe z imponującymi właściwościami zdrowotnymi. To prawdziwy przysmak dla koneserów i cenny element zdrowej diety.

Jak parzyć żółtą herbatę, by zachować smak i właściwości?

Żółtą herbatę parzy się w niższej temperaturze niż czarną, ale nieco wyższej niż zieloną. Optymalna temperatura to zazwyczaj 75 st. C do 85 st. C. Wrząca woda zniszczy delikatne nuty smakowe i sprawi, że napar będzie gorzki. Jeśli nie masz czajnika z termostatem, zagotuj wodę i odstaw ją na 2-3 minuty, by ostygła.

Aby zaparzyć żółtą herbatę, zalej 1 łyżeczkę (około 2-3 gramów) suszu 150-200 ml wody. Pozostaw na 30 sekund do 1,5 minuty. Po tym czasie odcedź liście.

Żółtą herbatę można parzyć wielokrotnie (2-5 razy), w zależności od jej jakości. Każde kolejne parzenie powinno być nieco dłuższe niż poprzednie (np. 1. parzenie: 1 minuta, 2. parzenie: 1,5 minuty, 3. parzenie: 2 minuty itd.).

Ile kosztuje żółta herbata i gdzie ją kupić?

Żółta herbata to rarytas na rynku, co przekłada się na jej cenę i dostępność. Ze względu na skomplikowany i czasochłonny proces produkcji jest droższa niż popularne herbaty zielone czy czarne, ale obecnie łatwo dostępna. Można ją kupić w specjalistycznych sklepach z herbatą czy sklepach z żywnością orientálną lub ekologiczną zarówno stacjonarnych, jak i internetowych.

Cena żółtej herbaty zależy od jej gatunku, pochodzenia i producenta. W Polsce za 50 gramów żółtej herbaty zapłacisz zazwyczaj od 20 zł do nawet 50 zł i więcej. Natomiast bardziej ekskluzywnie odmiany mogą kosztować znacznie więcej, np. 30-50 zł za 20-30 gramów.

Warto pamiętać, że ze względu na swoją delikatność i specyfikę żółtą herbatę parzy się wielokrotnie, co sprawia, że jest wydajniejsza niż mogłoby się wydawać.

Przeciwwskazania do picia żółtej herbaty

Żółta herbata jest generalnie uważana za bezpieczny i zdrowy napój. Mimo to ist-

nieją pewne sytuacje i stany zdrowotne, w których zaleca się ostrożność lub ograniczenie jej spożycia.

Choć żółta herbata ma dużo niższą zawartość kofeiny niż herbata czarna czy kawa, nadal ją zawiera.

Osoby bardzo wrażliwe na kofeinę mogą odczuwać objawy takie jak: problemy ze snem, nerwowość, drażliwość, lęk, przyspieszone bicie serca (kołatanie serca) lub podwyższone ciśnienie krwi – dotyczy to zwłaszcza osób z problemami kardiologicznymi. W przypadku chorób serca, zawsze warto skonsultować się z lekarzem.

Kobiety w ciąży i karmiące piersią również z tego powodu powinny ograniczać spożycie kofeiny ze wszystkich źródeł.

Herbaty, w tym żółta, zawierają garbniki (taniny), które mogą wiązać się z żelazem pochodzenia roślinnego (tzw. żelazem niehemowym), utrudniając jego wchłanianie w przewodzie pokarmowym.

Jeśli cierpisz na niedobór żelaza lub anemię unikaj picia herbaty bezpośrednio przed, w trakcie lub po posiłkach, zwłaszcza tych bogatych w żelazo roślinne.

Niektóre składniki herbaty mogą wchodzić w interakcje z lekami:

- **leki rozrzedzające krew** (antykoagulanty) – niektóre związki w herbacie mogą wpływać na krzepliwość krwi.

- **leki na ciśnienie** – kofeina może wpływać na ciśnienie krwi,

- **leki na anemię** (suplementy żelaza) – taniny zawarte w żółtej herbacie mogą zmniejszać wchłanianie żelaza.

Zawsze warto skonsultować się z lekarzem lub farmaceutą, jeśli przyjmujesz regularnie jakiegokolwiek leki, zanim wprowadzisz znaczące zmiany w diecie. Ogólną zasadą jest popijanie leków wyłącznie wodą.

Herbaty, w tym żółta, zawierają garbniki (taniny), które mogą wiązać się z żelazem pochodzenia roślinnego (tzw. żelazem niehemowym), utrudniając jego wchłanianie w przewodzie pokarmowym. Jeśli cierpisz na niedobór żelaza lub anemię, unikaj picia herbaty bezpośrednio przed, w trakcie lub po posiłkach, zwłaszcza tych bogatych w żelazo roślinne. Pij herbatę między posiłkami, z zachowaniem odstępu co najmniej 1-2 godzin.

Dzisiaj zamiast piłkarzy w akcji, przedstawiamy wiernych kibiców Miedzi. Należy im się...

PIŁKA NOŻNA KOLEJNA SZANSA NA AWANS MIEDZIANKI - ZA ROK

Śląsk już awansował, Chrobry walczy, Miedź...

Piotr Janas
Legnica

Betclac 1 liga. Śląsk Wrocław już awansował do Ekstraklasy. Chrobry Głogów powalczy o awans z ŁKS-em. Miedź Legnica musi się zadowolić tylko 8. miejscem w tabeli 1 Ligi.

31 tysięcy kibiców oglądało mecz 34. rundy 1. Ligi, w którym Śląsk Wrocław, już pewny awansu, zremisował bezbramkowo z Pogonią Grodzisk Mazowiecki.

Chrobry Głogów grał z Wieczystą o to, kto będzie miał lepsze rozstawienie przed barażami. Skończyło się remisem,

po golach Stefana Feiertaga dla gospodarzy i Sebastiana Boneckiego dla gości.

Ten wynik oznacza, że Chrobry w półfinałne baraży zagra z ŁKS-em Łódź. Spotkanie to odbędzie się 28 maja, a jego gospodarzem będą Pomarańczowo-Czarni. Jeśli wygrają, to w finale (31 maja) zmierzą się z lepszym z pary Wieczysta Kraków - Polonia Warszawa.

W powyższym zestawieniu nie ma Miedzi Legnica, która wprowadziła zwycięstwo z Puszczą Niepołomice 2:1, ale potrzebowała jeszcze porażki ŁKS-u, a ten - choć w pewnym momencie przegrywał z Górnikiem Łęczna - zrobił swoje, wygrał i przypieczętował swój

awans do strefy barażowej. Miedzianka kończy kampanię 2025/26 na rozczarującym 8. miejscu. Niestety... A nadzieje na awans były wielkie.

Miedź Legnica - Puszczę Niepołomice 2:1 (1:1)
Bramki: Grudziński 19, Petrović 89 - Walski 37.

Miedź: Lučić - Kuczek, Kwieciń (79. Kovačević), Drygas (79. Jovičić), Grudziński, Polak (67. Bochnak) - Córdoba, Serafin, Letniowski (67. Petrović), Antonik - Mansfeld (67. Standlik).

Skończyły się też rozgrywki Ekstraklasy. Wielką ochotę na grę w europejskich pucharach miało Zagłębie Lubin. Ale przegrało z Jagiellonią 0:1, zajęło 7. miejsce i obeszło się smakiem.

1. Wisła Kraków	34	71	72-32
2. Śląsk Wrocław	34	62	69-47
3. Wieczysta Kraków	34	57	70-47
4. Chrobry Głogów	34	55	48-36
5. ŁKS Łódź	34	54	56-48
6. Polonia Warszawa	34	53	52-49
7. Ruch Chorzów	34	53	54-46
8. Miedź Legnica	34	52	52-53
9. Puszczę Niepołomice	34	49	45-40
10. Polonia Bytom	34	47	56-50
11. Pogoń Grodzisk Maz.	34	45	51-54
12. Odra Opole	34	44	34-40
13. Stal Rzeszów	34	43	49-60
14. Stal Mielec	34	36	51-62
15. Pogoń Siedlce	34	36	33-43
16. Znicz Pruszków	34	28	40-68
17. Górnik Łęczna	34	27	39-62
18. GKS Tychy	34	23	40-74

Wisła Kraków i Śląsk Wrocław zapewniły sobie bezpośredni awans do PKO Ekstraklasy.

Bożena Karkut zdobyła z Zagłębiem szósty złoty medal

Jakub Guder
Lubin

Szczyptornistki KGHM MKS-u Zagłębia Lubin po raz szósty z rzędu zostały mistrzyniami Polski. W decydującym meczu pokonały PGE MKS El-Volt Lublin 29:26 (14:12).

Trudno jest zdobyć mistrzostwo, a jeszcze trudniej je obronić. A obronić je pięć razy z rzędu? Tego dokonały szczyptornistki KGHM MKS-u Zagłębia Lubin, które w piątek we własnej hali pokonały MKS Lublin i zdobyły szóste mistrzostwo Polski z rzędu, a siódme w historii klubu.

W tym sezonie Lubin w Lublinie grały ze sobą także w europejskich pucharach. Na 7 rozegranych do piątku meczów aż 6 razy lepsze było Zagłębie, ale o mistrzostwie decydował jeden mecz, w ostatniej kolejce. Drużyna Bożeny Karkut miała dwa punkty przewagi, więc kto wygrywa, ten podnosi puchar za mistrzostwo. - Wierzę w mój zespół. Wierzę, że wyjdą i zagrają zespołowo w obronie, z ogromną walką i determinacją o każdą piłkę - mówiła przed meczem Karkut.

Trzeba powiedzieć, że spotkanie w hali RCS w Lubinie

było godne finału rozgrywek. Przyjezdne postawiły się obrończyniom tytułu, choć przyjechały w osłabionym składzie. Pierwsza faza była bardzo wyrównana. Obie drużyny szły łeb w łeb. W Zagłębiu najlepiej radziła sobie Alicia Fernandez Fraga. Gospodynie dopiero tuż przed przerwą wypracowały niewielką przewagę, głównie za sprawą dobrej postawy w bramce Barbary Zimy. Wynik 14:12 po pierwszej połowie zwiastował sporo emocji.

Na początku drugiej połowy lepiej spisywała się drużyna MKS-u Lublin, która wyszła na prowadzenie 18:17. Dobrze grała Daria Przywara. Wówczas jednak nadszedł kluczowy moment tego starcia. Przywara nie wykorzystała rzutu karnego, a Zagłębie zdobyło trzy bramki z rzędu i wyszło na prowadzenie 21:19, a po chwili 25:21, co przy takiej klasie rywalizacji okazało się zbyt dużą przewagą do odrobienia dla gości. Zagłębie wygrało ostatecznie 29:26 i zasłużenie cieszyło się razem ze swoimi kibicami z kolejnego mistrzostwa Polski.

To był historyczny wieczer. Kinga Jakubowska rzuciła swoją tysięczną bramkę w Superlidze. Ostatni mecz w barwach Zagłębia rozegrały Karolina Kochaniak oraz Karolina Jureńczyk.

Ogromna radość piłkarek ręcznych KGHM MKS-u Zagłębia Lubin. W pełni zasłużona

Obecnie odzyskane fragmenty skarbu średniego znajdują się w muzeach we Wrocławiu i Środzie Śląskiej. To gotycka korona ślubna, złote pierścienie, inne elementy średniowiecznej biżuterii, a także prawie 8 tys. monet. Wszystko warte przynajmniej ćwierć mld zł.

Odkrycie pierwsze

8 czerwca 1985 r. robotnicy robiący wykop pod fundamenty centrali telefonicznej przy niewielkiej ul. Daszyńskiego natrafili na kilka glinianych dzbanów wypełnionych złotymi i srebrnymi monetami. Znajdowało się w nim 3771 srebrnych krążków pochodzących z I poł. XIV w.: grosze praskie i miśnieńskie.

Odkrycie było sensacyjne, ale nie nadano mu rozgłosu. Znalezisko zabezpieczyli funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej i trafiło później do Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu. Nie podjęto wówczas także żadnych prac badawczych w miejscu dokonania znaleziska, a przy Daszyńskiego kontynuowano dalsze prace budowlane.

Zajęto się też tymi, którzy część monet rozkradli. „Ponieważ – zgodnie z obowiązującym prawem – wszystko, co leży w ziemi, jest własnością Skarbu Państwa, postanowiono odzyskać złoty złom od osób, o których wiadano, że byli »szczęśliwymi znalazcami«” – pisał w 1997 r. historyk sztuki Michał Gradowski, jeden z pierwszych, który oglądał i szacował znaleziska. „W dniu 28 czerwca i paru następnych organa MO dokonały licznych przeszukań, odzyskując kilka fragmentów złotych wyrobów i sporo monet. Sprawy nieuczciwych znalazców skierowano do prokuratury we Wrocławiu” – dodawał.

Tłum żądny złota

Minęły trzy lata i sprawa ucihła. Po raz drugi na skarb średzki natrafiono 24 maja 1988 r., tym razem podczas rozbiórki kamienicy stojącej przy Daszyńskiego 14. Nowe odkrycie, znacznie większe od poprzedniego, stało się szybko lokalną sensacją, któraściągnęła na miejsce znaleziska rzesze przypadkowych osób poszukujących srebra i złota.

„Znalezisko było na tyle ciekawe, że oczywiście odkrywcy i przypadkowi gapie skrzętnie wybierali monety, ale nikt nie zadał sobie trudu by pobiec za wywrotką na wysypisko, gdzie niebawem spychacz rozgarnął kolejny pagórek gruzu, a z nim górną część glinianego garmka wraz z zawartością – relacjonował Gradowski

Z ruin piwnic domu, zanim zareagowały odpowiednio władze, wyniesiono znaczną część monet i biżuterii. Z czasem pojawiła się także informacja, z której wynikało to, że precjoza pochodzące ze skarbu średniego można znaleźć na wysypisku

W muzeach we Wrocławiu i Środzie Śląskiej znajdują się odzyskane fragmenty znaleziska: prawie 8000 monet, gotycka korona ślubna, złote pierścienie i inne elementy j biżuterii. Wszystko jest warte ok. 250 mln złotych

OPOWIEŚĆ O „SKARBIE TYSIĄCLECIA” ZE ŚRODY ŚLĄSKIEJ

Skarb w Środzie Śląskiej odkrywano niejako dwa razy,
a towarzyszące temu okoliczności nadają się co najmniej
na film sensacyjny

Mariusz Grabowski

gruzu zlokalizowanym na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Tam także pojawiły się hordy poszukiwaczy, często agresywne, którzy przeszukiwali hałdy gruzu w nadziei znalezienia czegoś drogiego.

Ile to warte?

25 lipca zgromadzone w wyniku dotychczasowych działań przedmioty mogły obejrzeć wezwani biegli, a wśród nich cytowany tu Michał Gradowski. Po ich oględzinach nie było już żadnych wątpliwości: fragmenty korony, zausznica, pasek złotej blachy i kilka dodatkowych drobniaków, okazały się obiektami o ogromnej rzadkości i olbrzymiej wartości historycznej i artystycznej. Prócz tego parę tysięcy monet. Całość została wstępnie datowana na XIII w.

Momentalnie powstał czarny rynek: srebrny grosz praski można było nabyć już za kilka niemieckich czekolad oraz paczkę dobrej kawy, a za garść srebrnych monet dwa kufle piwa prosto z beczki. Ludzie wymykali się nocami z domów, żeby kopać. Do znalazców docierali

antykwarusze pytający po okolicy o precjoza i monety.

Szybko uruchomiono maszynę administracyjną mającą na celu odzyskanie całości skarbu. Nielegalnym znalazcom zaproponowano odkupienie za 3-krotność wartości, to jednak nie przekonało wszystkich. Nie zdecydowali nie spodziewali się chyba, że będą musieli się liczyć z konsekwencjami, bo żarty na prawdę się skończyły. Zaczęto ich śledzić i ścigać, włączając w to prokuraturę.

Milicja rewiduje

Akcję odzyskiwania fragmentu skarbu nazwano błyskotliwym kryptonimem „Korona”. W jej wyniku ostatecznie udało się odzyskać wiele bezcennych znalezisk, w tym kolejne fragmenty korony, zausznice, sygnety i przede wszystkim kolistą zaponę, która obok korony jest główną ozdobą skarbu.

Do Środy Śląskiej zostali skierowani młodzi milicjanci, którzy zajęli się przesiewaniem ziemi. W nocy wysypiska pilnował wartownik, ale kiedy rano wychodził, amatorzy wykorzysty-

wali ten czas, żeby kopać dalej. Nikt nie kontrolował tego, co znikało i gdzie.

Prokuratura wystawiła ponad pięćdziesiąt nakazów rewizji. W ten sposób w średzkiej mieszkaniach znaleziono kilkadziesiąt monet i fragmenty biżuterii. Posiadacze tłumaczyli się rozmaicie, niektórzy zaskaniali się niewiedzą. Ale nikt nie przyznał się, że cokolwiek już zdążył sprzedać albo gdzieś wywieźć.

Bezcenny „złoty złom”

Gradowski wspominał: „21 lipca powołano nas jako biegłych i w 4 dni potem mogliśmy obejrzeć »złoty złom« zgromadzony we wrocławskiej prokuraturze. Były to fragmenty korony, zausznica, pasek złotej blachy, skromny pierścionek i kilka drobniaków. Mimo luźno rozrzuconych elementów uznaliśmy niezwłocznie, że mamy tu do czynienia z koroną o powtarzalnych segmentach – obiektem ogromnej rzadkości oraz wielkiej rangi historycznej i artystycznej. Zausznica wśród znanych mi z literatury wielu obiektów tego typu (kilka lat pracowałem

w warszawskim Muzeum Archeologicznym) wyróżniała się ozdobnością i bogactwem. Całość znaleziska wstępnie datowałem na wiek XIII z możliwością wejścia w sąsiednie stulecia. W protokole odnotowano także, że znalezisko zostało uznane za zespół pierwszorzędnej wartości”.

Dodajmy, że elementy skarbu znajdowały się w różnym stanie. Jakość kruszcu, z jakiego wykonano biżuterię, powodowała, że ich powierzchnie zewnętrzne zachowały się doskonale. Najgorsze były uszkodzenia mechaniczne, jakich poszczególne elementy skarbu doznały, jak należy przypuszczać, w trakcie wykopywania ich koparką z ziemi oraz na wysypisku.

Kto był właścicielem skarbu?

Badacze dość szybko zidentyfikowali historię skarbu. Został prawdopodobnie ukryty w połowie XIV w., czyli w okresie, w którym miasta Śląska nawiedziła epidemia dżumy. Według badań przeprowadzonych przez historyków zajmujących się jego

pochodzeniem był prawdopodobnie własnością bogatego bankiera żydowskiego Mojżesza, który w 1348 r. dokonał we Wrocławiu korzystnej dla siebie transakcji pożyczkowej, w wyniku której król Czech Karol IV Luksemburski zastawił u niego znaczną część swoich kosztowności w zamian za wsparcie finansowe starań o koronę cesarską. Podczas czarnej śmierci tenże Mojżesz w obawie przed prześladowaniami opuścił Środę Śląską i nigdy do niej nie powrócił. Nie odzyskał też skarbu, który zakopał w piwnicach swojego domu.

Ale są i inne teorie. Np. taka, że stanowiły one rezerwę skarbcza Karola IV zastawioną lub sprzedaną za pośrednictwem Jana ze Środy Żydów średzkiej, a następnie ukrytą przez nich w czasie pogromu.

Zacytujmy Rainera Sachsa, historyka sztuki, autora „Leksykonu Artystów i Twórców Rzemiosła Artystycznego Śląska”: „Szczęśliwym trafem zachowały się przekazy pisane. (...) Mówią one, że 3.09.1348 r. król czeski Karol IV Luksemburski upoważnia: Jana, proboszcza kaplicy Wszystkich Świętych na Hradczanach, głogowskiego scholastyka Henryka, Petrusa de Luna i swego marszałka dworu Hubardusa Altari do poprowadzenia negocjacji w sprawie dużej pożyczki. 28.10 tegoż roku został wystawiony we Wrocławiu dokument zapewniający Żydowi Muscho ze Środy Śląskiej trzyletnie prawo do pobytu na Śląsku i zwolnienie z podatku żydowskiego za pożyczkę w kwotę większej sumy pieniędzy. Warto podkreślić, że pod postacią proboszcza Jana ukrywał się nikt inny, tylko późniejszy kanclerz cesarstwa Jan ze Środy Śląskiej”.

Dziś skarb jest skrupulatnie i opisany, i skatalogowany, choć wciąż trafiają doń sporadycznie odzyskiwane artefakty (np. trzy fragmenty odnaleziono w 2005 r.). Najcenniejsza jest złota gotycka korona kobieca prawdopodobnie należąca do żony cesarza Karola IV Luksemburskiego, Blanki de Valois – wykonana w warsztacie sycylijskich mistrzów złotnictwa. Wybadana jest bogato szlachetnymi kamieniami. Prawdopodobnie jej ostatnią właścicielką była Blanka de Valois, pierwsza żona Karola IV, zmarła w 1348 r., a więc niedługo przed domowym czarnym ukryciem i utraty skarbu. Bezcenna jest także kolistą zaponą z kameą z chalcedonu w postaci orła, ozdobiona szlifowanymi kamieniami szlachetnymi, a także dwie pary złotych zawieszek: jedna pochodząca z XII w., druga o stulecie młodsza. Do tego dochodzą złote taśmy, pierścienie, bransolety i monety. To w większości srebrne grosze praskie wybite w czasie panowania Wacława II i Karola IV Luksemburskiego, ale także złote floreny, dukaty, halerze i grosze miśnieńskie z czasów Fryderyka II Poważnego.

FOT. PAVEL RELIKOWSKI

Krzyżówka panoramiczna

zgromadzenie zakonne

autorska uwaga

postawa, przekonanie

ciemne piwo

papieska korona

Juliusz ...-Bąndrowski

duchowny katolicki

plama po atramencie

wojskowy transporter

siepacz

rezerwa

gatunek maślaka

dramat Ibsena

spożywczy lub obuwniczy

gromada antylop

obszar, okolica

rudel łodzi

przeciwnik wiga

napój z mleka kłaczy

sumy pieniędzy

część meczu siatkówki

stan zachwytu

angielski lord

ojciec Abła

hutniczy odpad

zabiedzony koń

ściennie dzieło

wykaz, rejestr zorza poranna

angielski college

Franco, włoski aktor

bardzo kruchy, szlachetny metal

pies Stasia i Nel

elektroda z plussem

cenny kamień ozdobny

nadzorca w spółce

kraj z Bagdadem

małe dziecko, skrzat

9

4

1

8

10

6

3

2

5

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie: dokończenie dowcipu z okienka.

Uśmiechnij się!

Na zakończenie wykładu z matematyki profesor pyta:
– Mam nadzieję, że wszystko jest zrozumiałe. Mamy jeszcze trochę czasu, może coś powtórzyć?
– Tak – podchwycili studenci.
– A od którego momentu?
– Od „...”

Krzyżówka A-Ż

Każdy odgadnięty wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- A) mieszkanka Kataru lub Kuwejtu (6).

B) głos Mariusz Kwietnia lub Tomasa Koniecznego (7).

C) gryzoń hodowany przez dzieci (6).

D) psalmista lub sługa cerkiewny (4).

E) niemiecka maszyna szyfrująca (6).

F) szczególne przywileje (4).

G) zawodowo zajmuje się stryżeniem i goleniem (6).

H) dzielnica Pragi z zamkiem królewskim (9).

I) jedno z największych biur podróży w Polsce (5).

J) służył w doborowej piechocie tureckiej (7).

K) nosiło do dźwigania ciężarów (9).

Ż

A

L) urwipoleć, łapserdak (6).

Ł) dawniej polował na tura (6).

M) holenderska tancerka, rzekomy szpieg (4,4).

N) wyspecjalizowany pies myśliwski płoszący lisy (8).

O) załoga, zwłaszcza łodzi wioślarskiej (5).

P) szlacheckie słowo honoru (5).

R) zwój papieru lub filmu (5).

S) jesienna, deszczowa pogoda (5).

T) poruszają się w silniku (5).

U) „... – ostatni Mohikanin” (5).

W) romantycy kazali sięgać, gdzie on nie sięga (5).

Z) członek dziecięcej drużyny harcerskiej (4).

Ż) zboże na ciemny chleb (4).

Krzyżówka z hasłem

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

7

14

7

2

13

18

8

19

1

13

16

15

17

18

6

11

9

3

10

21

5

15

4

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 19 utworzą rozwiązanie: przysłowie.

- Poziomo:

3) hazardowa gra w karty,

7) mszalny opłatek,

8) mierzy czas,

9) połowa połowy,

10) odgłos z planu filmowego,

12) rodzinne miasto Napoleona,

14) surowa ocena,

16) okres geologiczny,

19) tokujący ptak,

20) owies lub pszenica,

21) zdobi krawat,

22) handluje na jarmarku.
- Pionowo:

1) postęp, rozkwit,

2) clou programu cyrkowego,

3) leśny pszczelarz,

4) zapasowy koń,

5) model Opla,

6) inwazja, najazd,

11) nowela Sienkiewicza,

12) reżyser „Nocy i dni”,

13) ukochany Eurydyki,

15) świecowe w piórniku,

17) święty obraz w cerkwi,

18) teatralne deski.

pojemnik na kłiszę

drażek akrobaty

sztuczne włosy

podatek pośredni

ujemna elektroda

WIRÓWKA PANORAMICZNA

cykloida lub hiperbola

ananas, ziółko

zapięcie w kształcie haczyka

Kata-ryzna, aktorka

twarzowa zasłona

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie: tytuł polskiego filmu.

Duet jolek

S

E

R

C

E

M

A

T

K

I

- Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 (w obu diagramach) utworzą rozwiązanie. W przypadkowej kolejności:

– dwa szeregi drzew

– rzutnik, projektor

– przysmaki, specjały

– Fred, tancerz i aktor

– autor „Władcy Pierścieni”

– strofa wiersza

– gracia, zwiewność

– gra światła, mienienie się

– np. Sancho Pansa

– naszywka na rękawie podoficera

– „Przedwiośnie” lub „Lalka”

– miasto i port w Malesji

Logogryf

1

2

3

4

5

Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie: nazwę teleturnieju.

- 1) futro ze skór dydelfów,

2) stały znak nawigacyjny,

3) wyporność statku,

4) imię Bronte, pisarki,

5) ukochana Shreka.

2

11

7

4

14

3

10

1

8

6

12

9

5

13

Litery z pól od 1 do 14 utworzą rozwiązanie: tytuł obrazu.

- Poziomo:

2) wojskowa czujka,

6) czeska firma obuwnicza.

Pionowo:

2) na głowie czapli,

4) moneta w sakiewce.

Krzyżówka

1

2

3

4

5

6

7

Litery z pól od 1 do 7 utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:

1) przyzwyczajenie, nałóg,

4) Miła, amerykańska aktorka,

5) prezent dla niegrzecznych dzieci,

6) mieszkają w Atenach,

7) Buzek lub Młynarska.

Pionowo:

1, 2, 3) kraje Ameryki Środkowej i Południowej.

Rozwiązania

Krzyżówka A-Ż: grawitacja.
Logogryf: „Postaw na milion”;
ga”; szifr: „Uczta Baltazara”;
stria; duet jolek: „Tango Milon-
z drugim łez); krzyżówka: Au-
krzyżówka z hasłem: „Sztuka kochania”;
ramiczna: „Sztuka kochania”;
„Dzień dobry”;
WIRÓWKA PANORAMICZNA: